

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 9. Фебруара 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слаати упутицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

НАРЕДБА

Суд општине вар. Београда, позван чл. 36. т. 6. зак. о општ. да се стара о здрављу људи, а по препоруци Управе вар. Београда

наређује:

Пошто се употребом старе хартије (новина и писане) за завијање јестива, нарочито оних, што се пресна једу, најбоље може да шири заразна болест, то, у интересу народнога здравља забрањује се употреба старе хартије за ову цел и сви продајци без разлике морају од сада употребљавати нову још неупотребљену хартију.

Забрањује се и алвацијама и другим сличним продајцима, да алву и друго у отвореним таблама носе и продају.

Ко противу ове наредбе поступи, биће кажњен по § 326. крив. зак.

Осим овога суд општине вар. Београда обраћа пажњу грађанству, да се и само у интересу свога здравља, чува и не прима од продаваца јестива завијена у употребљеној хартији, но с правом захтева чисту и неупотребљену хартију.

Од суда општине вар. Београда 5. фебруара 1892. год. ЛБр. 139.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА IV. РЕДОВНИ САСТАНАК 16. Јануара 1892. године.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; од чланова суда били су г.г. Јов. Антонијевић и Дим. Вељковић, од кметовских помоћника Кост. Чулић, од одборника били: г. г. Капетан-Спасаић, Ј. Вуровић, С. Вељановић, Љ. Јовановић, М. М. Ђорић, М. М. Ђорђевић, И. Ђорђевић, Мића Петровић, М. Д. Банковић, С. Азријед, Р. Драговић, М. Јанковић, К. Б. Михајиловић, Ј. Христић, А. Ј. Одавић, С. Боторић, Н. Вуковић, Др. М. Т. Лeko, Милаан О. Петровић, М. Ј. Марковић, Н. Р. Поповић, Н. Х. Поповић, М. Јовановић, Гавра Вркић, М. П. Бончић, В. Тодоровић, М. Капетановић

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 13. Јануара 1892 год. и у одлуци број 39 учињена је измена, да није решено питање с изашлима лица на страну да проучи установу сиротињских домова, но је само усвојен извештај повереништва, а што се тиче изашлима повереника остављено је за идућу седницу.

II.

Одборник г. Андра Одавић, поводом интерпелације одборника г. Косте В. Мијајловића у прошлој седници, предлаже да се изабере комисија, која ће извидети, да ли је марвени лекар Франц Гец несавестан у својој дужности и

да ли има злоупотреба, на да се ако је крив отпусти а ако није задржи и даље у служби.

По саслушању овог предлога одбор је после поименичног гласања са 22 гласа против 5 решио, да ствар о марвеном лекару Францу Гецу регулише председник општине како за најбоље нађе на о учињеном извести одбор.

III.

Председник извештава одбор, да се је, на основу решења одборског, да се општина може још са једном привременом позајницом до милијун динара, а на рачун сталног зајма од 10 милијуна дин. задужити код ког од оvd. новчаних завода — обратио питањем београдској задрузи за међусобно помагање и штедњу, не би ли она била у стању, да послужи општини у београдску са још једним кредитом од пола милијуна, пошто преговори код прив. на одне банке Краљевине Србије о позајници од једног милијуна још нису ни до каквог резултата дошли да је на ово питање добио одговор од београдске задруге да може кредитирати општину са још пола милијуна а под погодбама изложеним у њеном одговору.

По прочитању тога одговора АБр. 401 одбор је решио, да се општина београдска може задужити са још пола милијуна динара код београдске задруге за међусобно помагање и штедњу према погодбама, изложеним у писму задруге, с том изменом да општина буде дужна у времену од три месеца предати задрузи трошаринског прихода најмање сто и двадесет хиљада динара.

IV.

Председник моли одбор да реши питање о изашлима у иностранство, ради проучавања установе сиротињских домова.

По саслушању овога одбор је после поименичног гласања са 13 гласова противу 8 (6 нису гласали) решио, да се изашље једно лице у она места, која је повереништво у свом извештају предложило, да проучи установу сиротињских домова у сваком погледу.

Лице и хонорар истоме да одреди суд општински у споразуму са поверенишвом.

V. ВАМРЕДНИ САСТАНАК држан 20. Јануара 1892. год. у Београду.

Председавао председник Милован Р. Маринковић, присуствовали чланови суда г.г. Јован Илић, Дим. Вељковић, од кметовских помоћника били су г.г. А. Надеждић и К. Чулић, од одборника били: г.г. Љ. Јовановић, Др. П. Поповић, Т. Капетан Спасаић, Ф. Васиљевић, Н. Х. Поповић, М. Триковић, К. Петровић, Ј. Вуровић, С. Вељановић, Л. Радовић, Др. Алкалај, Н. Вуковић, М. М. Ђорђевић, К. Б. Михајловић, Мата Јовановић, С. Азријед, Мића Петровић, Р. Драговић, И. Ђорђевић, А. Ј. Одавић, М. О. Петровић, Др. М. Т. Лeko, В. Тодоровић, М. Бончић, Г. Вркић, Свет. Ристић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16 Јан. 1892 год. и примљен је без икаквих измена.

II.

Повереништво изабрано у седници од борског од 9. Јан. 1892. год. АБр. 333 ради присуства вања при предаји и пријему благајничке дужности, подноси свој извештај с тим да је пријем и предаја свршена.

По прочитању тога извештаја АБр. 888 одбор је примио исти к знању.

III.

Поводом читања извештаја о предаји и пријему дужности благајничке, одборник г. Ник. Х. Поповић предлаже да се ствар о дефициту Борђа Х. Живковића, која се води као привремено издатак у каси општинској, као и сви остали привремено издатци, — што пре регулишу.

По саслушању овога предлога председништво је одговорило, да ће предузети нужне кораке, да се сви привремено издатци у ред доведу.

IV.

Одборник г. Свет. Ристић полаже прописану заклетву коју до сад због препрека није положио.

Одбор је примио к знању ово полагање заклетве.

V.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, АБр. 440 377, 379, 378, 443, 441, 318, — одбор је изјавио, да су му Илија Јовановић Ђак, Васа Новаковић, Јоца Цветковић непознати; да је Коста Вујатовић винар, доброг владања и доброг имовног стања, да су Јован Станковић, Моша Медина и Петар Стамениковић доброг владања а сиротног имовног стања.

VI.

По прочитању молбе Јелисавете Т. Димитријевић СБр. 969, којом тражи уверење о сродству и о реду наслеђа — одбор је изјавио, да се молатељици може дати уверење само о сродству.

VII.

Председник износи одбору на решење молбу Лазара В. Ристића, бившег благајника Смедеревске кредитне банке, АБр. 226, којом моли за место млађег благајника општинског и изјаву његову, АБр. 890, којом нуди општини за кауцију своје непокретно имање, изјавив уједно да је и повереништво одборско дало своје мишљење, да се ово лице за млађег благајника општинског узме.

По саслушању овога и по прочитању поменутих актова одбор је решио да се за млађег благајника општине београдске узме г. Лазар В. Ристић, бивши благајник Смедеревске кредитне банке са годишњом платом од две хиљаде динара и годишњом наградом гробљанског благајника од хиљаду динара.

Суд општински да закључи с њиме о овоме уговор на три године.

Да се за кауцију од 6000 днв. прими Ристићево непокретно имање што је према воднетом изводу из интабулационих књига на првом месту интабулисано за рачун општине под погодбом, да Ристић буде дужан ово своје имање осигурати код ког друштва доброга гласа.

VIII.

Председник извештава одбор да повереништво изабрано у седници одборској од 13 Јан. 1892 год. под ГБр. 24 ради прогледа плана о путу између Крагујевачког и шабачког друма, — нема никаквих примедба да чини на тај план.

Одбор је примио к знању овај извештај.

IX.

Председник износи одбору на решење извештај повереништва изабраног у седници одборској од 7. Окт. 1891. год АБр. 2645 ради проучавања питања о уређењу марведеног трга и извештај повереништва изабраног у седници од 7 Октобра 1891. године СБр. 15794 ради проучавања питања о дрварским слагалиштима.

По прочитању тих извештаја АБр. 891 СБр. 1445 одбор је решио, да се оба ова извештаја са извештајем повереништва за уређење жптног трга штампају у засебној књижици као пројект и раздаду одборницима на проучавање па по том изнесу одбору на решење.

X.

Председник износи одбору на решење извештај судског повереништва за нумерисање домова.

По прочитању тога извештаја одбор је одлучио, да се овај предмет доведе у везу са извештајем повереништва за именовање улица и крајева београдских, па оба предмета поднесе одбору на решење. Међутим да надзорна водоводна комисија оцени и даде своје мишлење о предложеним металним таблама за нумерисање домова.

6. Редовни састанак

23. Јануара 1892. год.

Председавао председник г. Милован Маринковић, од чланова суда били су: г. г. Д. Вељковић, Јован Илић од кметовских помоћника г. Коста Чуић, од чланова одбора г. г. К. Спасић, Љ. Јовановић, др. П. Поповић, Н. Х. Поповић, Д. Гајић, Драговић, М. Ђорђевић, С. Вељановић, Ф. Васиљевић, В. Ђуровић, М. Ђорић, М. Триковић, Мића Петровић, И. Ђорђевић, Н. Р. Поповић, М. Д. Банковић, М. Ј. Марковић, В. С. Новаковић, М. Велизарић, М. О. Петровић, К. Б. Михајловић, Јов. Христић, Н. Вулковић, А. Ј. Одавић, С. Азријел.

ПОДЖИСТАК

РАЗВАЛИНЕ ВИЛДЕНФЕЛСА

ПРИПОВЕТКА

Ф. ГЕРШТЕКЕРА

Превод с немачког

(Наставак 19)

Покрпла је лице рукама а тело јој све дркташе. Отац је стојао пред њом, хтеде јој радо јок нешто рећи, али није могао. Језик му се био залепио за непца, сав се био од страха ознојио, и уплашен и као убијен узме шешир и оде из собе.

6. Договарање.

Павле Јохус је заиста брзо ишао у Хеленхоф јер оно, од чега се једног дана највише бојао, догодило се, и сад је требало пошто по то одклонити грозне последице могућег открића. Затекне код куће оба своја ортака, сина и странца, али са свим у другом расположењу него што је он био. Обојица му са радошћу изађу на

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 20. Јануара 1892. год. и примљен је без икаквих измена.

II.

По прочитању акта истраж. судије за варош Београд АБр. 922, 925, 924, 481, 437, 438, и 439 којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио: да су му Тома Милadiniовић, Мирко Митровић, Јован Дочкан и Милан С. Јанковић непознати; да је Љубомир Павловић хрђавог владања а слабог имовног стања, да је Филип Бујдић доброг владања и средњег имовног стања, и да је Трифун Димитријевић доброг владања и доброг имовног стања.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о имовном стању

По прочитању тих молби СБр. 995, 1150 одбор је изјавио: да се суд предходно увери о имовном стању молилаца Милутина Радојичића и Љубице Јовановића па тек онда да им изда тражена уверења.

IV.

По прочитању протокола лицитације СБр. 1135 држане 22. Јануара ове год. за давање под закуп изношење ђубрета из кварта врачарског и савамалског, на којој није било ни једног лицитанта, одбор је одлучио: да се ступи у преговоре са друштвом за удешавање Врачара пошто има изгледа да ће се са овим друштвом моћи ова ствар регулисати.

V.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 88 држане 23. Јануара 1892. г. за зидање винарског магацина на винарској пијаци, одбор је решио: да се грађење винарског магацина уступи Петку Вељковићу под прописаним погодбама а за цену од петнајест хиљада две стотине осамдесет и девет динара и педесет пара укупно.

VI.

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва изабраног у седници одборској од 9. Јан. 1892 год. ГБр. 61 ради проучавања расписа министарства грађевина односно давања нивелационих и регулационих минвија.

По прочитању тога извештаја ГБр. 87. одбор је решио, да се овај извештај у свему прими с тим, да се давање осе врши пред повереништвом састављеним од државног и општинског

сусрет кад је у кућу ступио, јер су га још из далека угледали, отворе му врата, и кад су их на ново тешким бравама затворили, да их не би ко непознат узнемиравао, одведу га у једну споредну собу одређену за нарочите целив. У своме добром расположењу нису ни приметили, како је старац невесео и скрушен, који није могао од њихова разговора ни до речи да дође.

„Ево, отац“, рече Фрања показавши му две новчанице, „једна је истинита а друга је лажна; погоди која је истинита.“

„Која је истинита, не знам,“ одговори кафеџија погледавши површно обе новчанице, „али знам, да смо издани и ухваћени и да нам ништа друго не остаје, до, да сваки знак нашега посла уништимо и траг приметно, док још времена имамо.“

„До ђавола!“ повиче Брендел млади, берлинац, док је Фрања свога оца уплашено гледао. „Ухватили су ваљда којег од наших растурача? Сигурно оног лудог Мајера.“

„Нису“, одговори кафеџија, „на нашу срећу полиција још ништа не зна о овоме, та ја не би имао времена, да вам то кажем; други нас је посматрао и ухватио.“

„Други“, зачуди се Фрања. „То не разумем.“

„Роза је сазнала за нашу тајну.“

„Роза?“

инжињера једног одборника и два грађанина из дотичног краја.

Од одборника одређени су:

за кварт палилулски:

Илија Ђорђевић, заменик Ник. Х. Поповић;

за кварт дорђолски:

Ђорђе Димитријевић, заменик Др. Милан Радовановић;

за кварт савамалски:

Коста Б. Михајловић, заменик Мих. Д. Банковић;

за кварт теразиски:

Ник. Вулковић, заменик Мих. Јанковић;

за кварт варошки:

Давид Алкалај, заменик Лазар Дашковић;

за кварт врачарски:

Сава Вељановић, заменик Јован Ђуровић.

Од грађана одређени су:

за кварт палилулски:

Васа Дучић, бак. и Љуб. Јовановић кројач; заменик Живан Бугарчић;

за кварт дорђолски:

Риста Петровић каф., Петар Ј. Петровић магација; заменик Јанаћ Константиновић бакалин;

за кварт савамалски:

Влад. Чортановић и Мика Павловић трговци; заменик Двм. Најдановић.

за кварт теразиски:

Рака Миленковић столар, Милов. Јовановић абаџ.; заменик Марко Делић, абаџија;

за кварт варошки:

Милан Павловић и Илија Рајковић трговци; заменик Илија Марић трг.

за кварт врачарски:

Илија Савић пенз. Коста Лазаревић дуванџ. заменик Богоје Јовановић механџ.

VII.

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва изабраног у седници одборској од 13. Јануара 1892. год. ГБр. 2085/91. ради проучавања о реду калдрмисања улица у 1892. год.

По прочитању тога извештаја ГБр. 108 одбор је решио, да се овај извештај прими тако, да се пре свега доврши калдрмисање дотераним каменом улице Душанове према видинској и према град. пољу и которске према Душановој, што је од прошле године недовршено остало; затим да се калдрмишу коцкастим каменом улице савска, мајданска и Вук Караџића а после њих

„Но“, прогунђа Брендел, „кад већ и жена зна, онда је већ време да се чистимо.“

Павле Јохус исприча им све, шта се десило ноћас па и његов разговор са Ђерком, а млади људи слушали су га са највећим нестриљењем. Казао им је и то, да Роза неће да се уда за оног младог племића једино зато, што је он чиновник кривичног суда, те не би могла од њега, као свога мужа, да одржи у тајности ову ствар.

„Ха!“ повиче Фрања презриво, „ако нико други не зна сем Розе, онда нема никакве опасности Сигурин сам, да нас она неће одати, и сад, кад смо постигли све, што смо желели, нећемо одустајати. Новчанице су тако сјајно испале, да их ни сам министар финансије не би могао разликовати. Ми знамо да можемо да их направимо, па зар са тим уверењем да као страшљивци бегамо само зато, што за то зна моја рођена сестра? То би било глупо.“

„Ти не познајеш Розу,“ рече отац озбиљно, „она ће свиснути од бола и јада.“

(Наставиће се)

и остале у извештају поменуте; обичним ломљеним камењем палилудски трг, споменичка и крунска улица и тротоари да се граде у свима у извештају поменутим улицама и онако, како је тамо назначено с тим да се грађење модерног тротоара најпре изврши у споменичкој улици почев од железничке станице.

VIII.

Председник износи одбору на решење понуду Милорада Кара Марковића, трговца из Пожаревца за откуп железнице за насыпање баре Венеције земљом.

По прочитању те понуде и извештаја пвжињерског одељења ГВр. 6. одбор је одлучио, да ову ствар проуче одборски повереници г. г. Милан Петровић, Милан Капетановић, Светозар Ристић, Мата Јовановић одборници, Јован Смедеревац инжињер и поднесу своје мишљење одбору на решење.

7. ВАПРЕДНИ САСТАМАК

27. Јануара 1892. год.

Председавао председник Мил. Р. Маринковић, од чланова одбора присуствовали су г. г. Н. Х. Поповић, Љ. Јовановић, К. Петровић, М. Ђорђевић, М. Ђирић, М. Јанковић, К. Б. Михаиловић, др. П. Поповић, М. Јовановић, Г. Бркић, Св. Боторић, С. Азријел, Н. Вулковић, Д. Дашковић, др. М. Т. Леко, М. Ј. Марковић, В. Тодоровић, А. Ј. Одавић, Св. Ристић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане, 23. Јануара 1892. год. и примљен је без икаквих измена.

II.

Председник износи одбору на решење молбе г. г. Петра Маринковића и Д. Ђирковића, којима дају оставку на чланство у пореском одбору.

По прочитању тих молба одбор је решио, да им се оставка не уважи но да остану и даље чланови пореског одбора.

III.

Председник извештава одбор да је комисија за процењивање земљишта при регулацији Брвине улице са којом се је одбор општински решењем својим АБр. 305 сагласио, извршила процену земљишта како општинског тако и регулационог фонда и пропенила га са дванајест динара по квадратном метру.

По саслушању овога одбор је усвојио ову процену од дванаест динара по квадратном метру и овластито председника да је у име општине усвоји.

IV.

Председник износи одбору на решење молбу Дик. Шићанског, предузимача, којом моли да му се по приложеним рачунима исплати извесна сума за радове, што се приликом обрачунавања о извршеном полагању тротоарских плоча нашло да је више урадио.

По прочитању те молбе и извештаја грађевинског одељења ГВр. 30, одбор је решио, да се Димитрију Шићанском исплати из општинске касе за више извршене радове и то: за пренос тротоарских плоча сто деведесет и седам динара за рушење канала деведесет и шест динара и педесет пара и за откоп вање земље сто педесет и девет динара и седамдесет и девет пара свега три стотине осамдесет и три динара и двадесет и девет пара.

V.

Поводом тога, што друштво за улепшавање вичара намерава да засади Крагујевачку улицу дрвешем те тражи, да општина поред тротоара ископа рупе, одборници г. Мата Јовановић предлаже, да се при прављењу тротоара остављају рупе за сађење дрва и да тај трошак падне на терет израде тротоара.

По саслушању овога одбор је усвојио овај предлог г. Мате Јовановића с тим да повереништво за улепшавање калимегданског парка определи које улице улице да буду засађене дрвешем па да се у истима приликом прављења тротоара ископају рупе за сађење дрвећа по мери општ. инжињера.

Ово да падне на терет оних грађана, пред којима се имањем тротоар прави и пред којима ће се дрвета садити. У улицама где је тротар већ саграђен и обрачун са сопственицима имања свршен да општина о своме трошку рупе ископа.

VI.

Председник износи одбору на решење молбу еснафа касапског, којом моли да се укине давање дубока под аренду, да се дукле општина одрече овог свога прихода у корист касапа овдашњих.

По саслушању овога одбор је одлучио, да се ова молба састави са ранијом молбом касапа београдских о овоме, па да обе поднесе одбору на решење са извештем, колико се стоке и какве коље преко године у Београду.

VII.

Председник извештава одбор да су млекарски београдски поднели молбу, да се ослободи млеко плаћања трошарине општинске.

По прочитању те молбе одбор је решио, да се молиоци одбију од тражења, пошто се општина не може одрећи овог свог прихода. Да би се пак питање о наплати трошарине на млеко и о контролацији каквоће млека што боље регулисали, одбор је изабрао повереништво, да проучи и пропише правила о наплати трошарине на млеко и о контролацији његове каквоће што ће вредети и за млекаре у рејону трошаринском. Правилима овим да се обухвати наплата трошарине и вина и осталог пића. За поверенике изабрати су г. г. Др. М. Т. Леко, Ђ. Димитријевић, Др. Павао Поповић, Велимир Тодоровић и Лазар Дашковић, одборници, од којих тројица могу донети пуноважно решење. Овом повереништву да се ставе на расположење шеф општ. лекара и управник трошарине.

VIII.

Председник општине износи одбору и решење извештај одборског повереништва, изабратог у седници од 30. Окт. 1892. год. ЛБр. 1033 за проучавање предлога српског лекарског друштва о установању варошког завода за дезинфекцију.

По прочитању тога извештаја одбор је одлучио да се предлог српског лекарског друштва одштапа па потом поднесе одбору на решење заједно са извештем повереништва. Трошак око овога, да се исплати из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

IX.

Председник саопштава одбору да се не могу послови општински свршавати са бројем служилаца и писара, што је буџетом за ову годину одређено, па предлаже одбору да одобри кредит још за осам служилаца и два писара с тим да се први плаћају из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове а други из уштеда од плата чиновничких.

По саслушању овога, одбор је решио, да се по овоме предлогу а на терет буџета за непредвиђене трошкове узму у службу још осам служилаца са обичном платом, која је и осталим служитељима буџетом одређена. Да се на рачун уштеда на плате чиновничке узму још два писара са платом, коју им предодник општине одреди.

X.

Председник извештава одбор да се је штампаче стенографских белешака у општинским новинама са неколико месеци заоднило са недо-

вољног простора листа, па предлаже да одобрим, да се све задоцњене стенографске белешке штампају у додатку општинских новина тако, да рад општинског одбора увек у првом идућем броју може излазити.

По саслушању овога одбор је одобрио овај предлог председника с тим да се вишак издатака преко буџетом одобрене партије на штампање општинских новина накнади из партије, буџетом одређене на непредвиђене трошкове.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Чистоћа престонице. „Трговински Гласник“ у свом 15. броју од 4. Фебруара о. г. донео је уводни чланак под горњим насловом у коме излаже да за нечистоћу у Београду и његовим улицама не треба да носи одговорност само општина и полиција, но и грађани, који неће да врше како треба наредбе тих власти о чишћењу улица.

У гоме чланку излаже даље и начин како би се Београд могао опростити нечистоће, те вели:

У пуном уверењу да нам је што боља чистоћа чаше престонице потребна не само због лепоте, него нарочито због здравља свију нас, ми налазимо да пред тим највећим благом, да пред здрављем нашим ишчезавају и огромне суме новаца, а толи динар и два.

Полазећи, дакле, с те тачке гледишта и водећи рачуна о томе шта су дужни и шта могу да учине и општина и грађани у овом смислу, према њиховим новчаним и свима другим приликама и неприликама — ми мислимо да би се ова ствар најбоље могла извести на овај начин: да сваки сопственик куће у престоници плаћа за чишћење улице испред његове куће највише до један динар месечно. Општина пак да чишћење улица узме у своје руке и да за тај посао најми нарочите људе, које би плаћала из оне суме што је на ту целу плаћивала од грађана. Један човек који би се узео за тај посао и коме би то била искључна дужност, могао би сваки дан чистити улицу испред 30 кућа с једне и с друге стране улице. То је укупно испред 60 кућа; а поред тога он би могао на тој својој линији и сваког часа покупити ђубре, које би се случајно нанело, или сточну балегу. За тај посао он би имао 60 динара месечно, и тим би се могао издржавати; а редовно чишћење могао би вршити или доцкан у вече или рано изјутра, кад су радње затворене и кад нема света по улицама.

Сем ових што би чистили, општина би требала да има и нарочита лица с колима, која би сваког дана у одређени час прошла, покупила згруто ђубре са гомилица и однела га ван вароши.

Због важности саме ствари доносимо овај предлог „Трговинског Гласника“ са жељом да и остали листови даду своје мишљење о истоме, како би се Београд једном ослободио своје нечистоће а општина ће београдска свачији разложан савет радо примити не само у овоме него и осталим општинским стварима, јер се само на тај начин

може задовољити и грађанство и општина и интереси грађана и интереси општине.

Оскудица воде. Пре неколико дана општина се је оскудица у води на чесмама на цветном тргу, теразијама и зеленом венцу. Ово се десило услед тога, што се је резервоар испирао и што је на неком месту, мисли се у касарни, исцурило необично много воде. Читав је резервоар за неколико часова исцурio.

Поротници и присутници. Одбор општински у седници својој од 3. Фебруара ове год. уважио је оставке овим поротницима: Јанаћу Костантинићу бакалицу, Петру Р. Милушићу трг. Таси Н. Спасићу трг. и М. Вељковићу трг.; а на њихова места изабрао је ова лица за поротнике — за ову 1892. год. — Панту Боди каф. Јефту Паяловића трг., Јоцу Крстића каф. и Саву Богдановића трг. Такође је уважио оставке овим присутницима: Миши Новаковићу берберину, Јовану Ј. Лучићу, Пав. С. Цветковићу, а на њихова места изабрао је ова лица за присутнике код исраж. судије за ову 1892. год. Николу Лазаревића Ђурчију, Кочу Параносу трг. и Љубу Ђ. Мишковића трг. Присутницима: Љубомиру Ж. Стојановићу пензионеру, Илији С. Рајковићу трг. и Јакову Леону Коену-Леонову трг. није уважио оставке.

Личне вести. Марвени лекар г. Франц Гец дао је оставку на општинску службу која му је 1. Фебруара и уважена.

Рукотвори сиротне и напуштене деце. Као што се зна у дому сиротне и напуштене деце ради се неколико заната, од јих су најглавнији четкарски и корпарски У тим занатима обучавају се деца, која би по свој прилици била некорисни ако не и хрђави грађани ове земље, да није овога хуманог и доброделиног завода.

У томе заводу издржава се и обучава до 40 деце о општинском трошку. Она су на разним занатима, и да би одбор општински увидео, да се општински новац на издржавање те сирочади не троши узалуд, управа је тога завода предала општини неколико израђених четака на углед.

Грађани Београдски могу свакога дана видети ову рукотворину мале деце у здању општинском, а треба сваки да види с тога, што су четке тако израђене, да се боље не може пожелети и, сравнивши их са фабричким продуктом што са стране долази, могу увидети грдну разлику између солидне и вашарске израђевине.

ИЗВЕШТАЈ

о клању стокe на општинској кланици и раду општинских спољних надзорника за месец Јануар 1892

I.

За грађанство заклато је:

2 бивола; 518 волова; 222 ком. кржава; 221 ком. телад, која су укупно тежила 8646 кила; — 47 ком. овнова и оваца; 175 ком. јагањаца; 1 коза; — 1863 ком.

свиња дебелих и средњих — на меру, које су укупно тежиле 133.402 кила; 116 ком. прасади до 20 кила и 61 комад прасади до 10 кила.

II.

За војску и остале државне заводе:

320 ком. волова и 99 кржава. — Од ове стокe коју је лиферант клао, продато је за официре 12.296 кила, а претекло је и у варош за грађанство унето 2698 кила; — за месо издато г. г. официрима и за вишак у вароши унесени, наплаћена је прописна аренда.

Од напред поменутог броја свиња марвено-лекарским прегледом нађено је 58 комада бобичавих, од којих је месо прописно поништено.

Приход од заклате стокe за грађанство био је 34.676.60 динара. —

Од заклате стокe за војску и то: за стоку коју је војни лиферант клао; за месо издато официрима; за претекли вишак унесен у варош за грађанство, наплаћена је такса — аренда у 1853 динара.

Свега од аренде месарске у месецу Јануару, било је 36.529.60 динара.

Према доставама надзорника било је ових неуредности.

I. Кријумчарење: једна кржава; једно теле; једно јагње; десет дебелих свиња; двајест комада прасади и један случај кријумчарење сувог меса овчијег с другог атара.

II. Криве мере: шест случајева.

III. Један случај клање свиња без предходног предавања упутнице.

Крива мера нађена је у продавницама ових месара: Косте Панђела, Ђуре Аћимовића и Богоја Грујића

А кријумчарили су по именце:

Милија Н. једну кржаву, Јоца Б. Божић, гостионичар једно теле, Марија Зерва, гостионичарка једно јагње, Стојан и Благоје Трпковић, месари једну дебелу свињу, Јосиф Чикош, месар једну дебелу свињу, Петар Гаић, шпекулант једну дебелу свињу, Милија Симић, шпекулант једну дебелу свињу, Томче Николић, кафеџија две дебеле свиње, Павле Аћимовић, кафеџија једну дебелу свињу, Серафим Деспотовић, механџија једну дебелу свињу и једно прасе, Џаја Петковић, механџика једну дебелу свињу и једно прасе, Димитрије Трајковић, ашџија једну дебелу свињу, Дамче Стојковић, кафеџија једно прасе, Михајло Милосављевић, гостионичар једно прасе, Алекса Димитријевић, гостионичар, једно прасе, Лазар Ристић, гостионичар једно прасе, Милан Јанковић, гостионичар једно прасе, Васил Милосављевић, ашџија, једно прасе, Љубица Ришчанин, ашџија, једно прасе, Мијат Мијусковић, кувар, једно прасе, Јевта Тасић, клач, једно прасе, Сава Палић, клач, Милош Аћимовић, бакалин, 253 кила сува меса с туђег атара.

Са свима овим лицима, код којих су нађене напред побројане неуредности, поступљено је по правилима о слободном клању стокe и продаји меса, и по кривичном закону.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I.

На дан 17. Фебруара тек. год. од 9—12 сати пре подне држаће се у канцеларији инжињерског одељења Суда ово општинског (у Панђелиној кући на марвеном тргу) јавне усмене лицитације и то:

а) За грађење друма за везу Крагујевачког са Шабачким друмом.

Кауција 1800.

II.

На дан 18. Фебруара тек. год. од 3—5 сати после подне за довршење калдрме у Душановој улици.

Кауција 5000 динара.

III.

На дан 19. Фебруара тек. год. од 3—5 сати после подне за грађење калдрме на палилулском тргу за везу Болничке са Ратарском улицом.

Кауција 850 динара.

Кауција се полаже у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови, предрачуни планови ситуационих и попречних профила могу се видети у канцеларији инжињерског одељења суда ово општинског (у Панђеловој кући на марвеном тргу) сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар. Београда 1. фебруара 1892. год. ГБр. 129

Суд општине вароши Београда држаће лицитацију за давање под аренду разних права општинских и то:

12. Фебруара

Попашу на општинској утрини у тринајест парцела, која има простора 396 хектара.

Кауцију полажу српски грађани 300 а странци 600 дин. у готову новцу или у државним папирима од вредности.

15. фебруара

Право за вађење и продавање песка са обале савске и дунавске у реону општине вароши Београда, као и на онај који се уноси са стране,

Кауцију полажу српски грађани 300 а страни поданици 600 дин. у готову новцу или у државним папирима од вредности.

Личитације ове држаће се у рачуноводству суда општине вароши Београда од 8 до 12 сати пре и од 2 до 5 сати по подне у које ће се време и закључити.

Услови ове лицитације могу се видети у рачуноводству судском пре а и на дан лицитације.

Из рачуноводства суда општине вароши Београда 7. Фебруара 1892 год. СБр. 16660.

Суд општине вароши Београда на дан 19. Фебруара 1892 год. држаће лицитацију за давање под закуп права за штампање шематизма становника вароши Београда, који ће обухватити државна надлежства и јавне установе: политичка, трговачка занатлијска привредна верозаконска и хумани-

тарна удружења; власнике зграда (кућа) по улицама и становнике вароши Београда.

Лицитација ће се држати у рачуноводству суда општ. Београд. од 8 до 12 пре и од 2 до 5 после подне у које ће се време и закључити.

Кауцију полажу српски грађани 400 а страни поданици 800 дин. у готовом новцу или у државним папирима од вредности.

Услови ове лицитације могу се видети пре а и на дан лицитације.

Из рачуноводства суда општине вароши Београда 7. Фебруара 1892 год. СБр. 2165.

На дан 13 тек- мца од 10 до 12 сати пре подне, држаће се у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског (у панђелиној кући на марвеном тргу) јавна усмена лицитација за набавку 465 комада коља од ливеног гвожђа за утврђивање осе у улицама ове вароши.

Кауција се полаже при лицитацији у 900 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови, предрачун и мустра коља, могу се видети при поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране суда општ. вар. Београда ГБр. 149 7. Фебруара 1892 год. у Београду.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стенографским белешкама)
држан 23. Јануара 1892. год. у Београду.

(свршетак).

Као што знате, грдна количина камена треба за кеј, а тако исто и за насыпање баре. За то држим да нико од одборника у начелу неће бити противан да такву омању железницу за извршење ових радова набави, и да према томе ову понуду не треба да одбацимо. Ја ћу само ово да вам напоменем.

Ја сам наредио да се покупи земља по калдрми београдској и немам довољно подвожник средстава да се то изврши, а ви знате кад се та земља осуши, дигне се прашина, која просто дави Београд. Ја сам наредио да се та земља покупи, и за три дана не може то да се изврши за то што се са рабадијама ради.

Дакле од преке је потребе да општина такву једну омању железницу набави, иначе општина нема довољно подвозних средстава. Дакле ја држим да ћете ову ствар примити у начелу, а ако наћете да ова понуда није повољна, ми ћемо тражити бољу.

Дакле ја ћу ставити на гласање, јесте ли сагласни с тим питањем у начелу, да општина треба да набави једну омању железницу, а о овој понуди после да говоримо.

Андра Одавић. Што се мене лично тиче и ја сам за то да општина треба да набави такву једну железницу само ја сам мишљења да не можемо о томе гласати, него да одредимо стручну комисију, која ће нам поднети извештај, па ћемо онда ценити какву железницу треба да набавимо.

Дакле ја предлажем да се одреди комисија, која ће то питање проучити.

Председник. Ја знам да је то начин, којим се одлажу питања. На послетку ја пристајем на то, само ја мислим да је свакоме јасно да ћемо железницом имати јефтину подвозна средства него са рабадијама, и имајте на уму без железнице решење о калдрми биће илузорно. А да се некаже да је на пречац ова ствар решена, ја пристајем одредите комисију од неколико лица, који ће ову ствар проучити.

Банковић. Ја држим да можемо ствар одмах решити, јер и комисија ће нам казати да ову ствар треба да прихватимо.

Милутин Марковић. Остајем при мало-прешњем говору да одредимо комисију. Ми обично одређујемо комисије и за многе ситније ствари, а у толико пре треба да тако радимо и овде, што би општина у куповању ових подвозних средстава до 100.000 динара па и више, С тога се не могу сложити са изнетим мишљењем предговорника да не треба комисија, а ово још и с тога разлога што ми немамо не расположењу средстава да можемо одмах приступити томе послу. Ми немамо новаца на расположењу ни за друге потребе, које су далеко раније решене и одобрене. За ову потребу немари других новаца, сем оним буџетом предвиђених 20.000 динара, за насыпање баре, али и са тих 20000 динара ако би их могли употребити не можемо ништа за изнете потребе отпочети. С тога остајен при томе да са гледишта општинских интереса огласимо ово за врло хитну ствар, или ипак да изберемо комисију која ће ту ствар свестрано испитати и поднети нам извештај на основу кога би могли донети одлуку.

Председник. Као што вам рекох ја немам ништа против тога да се избере комисија. Доиста ствар и нија позната била, јер у штампи није о њој говорено, и ја се слажем да и треба што боље да се расправи. Што се више и озбиљније проучи, тим ћемо бити сигурнији, да ћемо потрешити пут, како треба да се изврши.

С тога мислим да се сложите с тиме да се избере комисија, која ће проучи то питање. (Усваја се)

Сад молим вас, кога ћете да одредите у ту комисију?

Андра Одавић. Ја бих предложио да у тој комисији буде пет лица, и да чланове те комисије кандидује г. Милан Петровић инжењер, и он сам да буде члан те комисије.

Председник. Усваја ли одбор предлог г. Одавића? (Усваја)

После мале паузе:

Милан Петровић. Ја кандидујем ова лица: г. Милана Капетановића, (прима се); г. Свет. Ристића (прима се); г. Магу Јовановића (прима се) г. Смедеревца (прима се); и мене петого (прима се)

Председник. Имали би још неки посао да радимо, али ношто је доцкан, закључујем седницу.

Седница је трајала до 9 сахати у вече.

држан 27. Јануара 1892. г. у Београду.

Председавао председник Милов. Р. Маринковић.

Председник. Отварам седницу и молим да чујете протокол прошлог састанка (Прочита се и би примљен протокол.)

Секретар чита оставке Петра Маринковића абације и Димитрија Ђирковића да се разреше од чланства у пореском одбору.

Сведозар Ботурић. Ја сам мишљења да остану обојица, а нарочито г. Пера који је на свима местима где има какво почасно звање казао: да не меже да их се прими одговарајући се на дужност у пореском одбору. И сад кад би био разрешен и од ове дужности. онда не знам шта би био. Ја сам мишљења да дође он у овај одбор и због позивања грађана из свог краја: и у толико ће бити и боља радња пореског одбора. Што се тиче Ђирковића, он има доста дужности и пошто не може да их све обавља треба на његово место одредити другога.

Мата Јовановић. Ја за г. Петра не знам, али знам да Ђирковић има веома много дужности; он има посла сад у Скупштини за тим у банци, а ја мислим да га неби требало толико оптерећавати, него му наћи замењеника.

Соломон Азријел, Господо порески је одбор готов са разрезом за ову годину и за то нека ова обојица остану.

Коста Б. Мијаиловић. Ја мислим да Ђирковића може и сам закон да брани а Маринковића штедио би да не буде, али пошто је одбор порески већ готов са пословима; онда нека за ову годину остане.

Мијаило Ђорђевић. Ја сам члан пореског одбора две године и никад нисам видео тога Ђирковића тамо. И пошто не долази боље је одредити другога на његово место.

Председник. Ја сам од скора, тако од почетка овога месеца, у пореском одбору и у колико ми је знано, г. Ђирковић долази на мој позив и врши послове. То што вели г. Ђорђевић можда је било раније, у осталом морам напоменути и то да има три одбора и да чланови његови раде наизменце; те можда г. Ђирковић није долазио у ону групу у којој је био г. Ђорђевић. Чује се: нека остану и даље.)

Јесте ли за то да остану и даље? (Јесмо.)

Председник. Вама је познато, да је ради регулисања „Брк. ул.“ министарство грађевина предложило начин како ће неко земљиште да се размени и како ће процена да се изврши. За то су одређени чланови комисије на коју је и одбор пристао. Они су свршили тај посао и поднели ми процену да је ја потпишем за општину. Молим вас да чујете извешће о томе, пошто сам рад да то иде са вашим знањем и одобрењем.

Секретар прочита:

Председник. Молим вас одобравате ли овај извештај (чује се: одобрава се; други: да нам се објасни).

Светозар Ботурић. Ја мислим, да треба да примимо извештај комисијски, кад је комисија поверењем нашим изабрана. јер неби било оправдано понашати према њој са неповерењем.

Председник. Ови су процениоци, које је одредила државна власт и пошто је општина један од чланова заинтересованих за регулисање те улице, онда је државна власт сматрала за дужност, да саопшти општини и да је упита да ли она има каквих изузећа да чини противу проценилаца. Ми смо казали да немамо

ништа, а то значи да пристајемо на све оно што је она проценила. Сад долази само ово; одобривате ли ви ову процену која је донесена, у име општине и ако је одобривате да је ја потпишем иначе не.

Милутин Марковић. Ако је ово свршила комисија која ради на позив државне власти — управе вар. Београда, која је заклета, за процену имања, онда противу те процене ми не можемо ништа друго чинити, него да ову процену примимо; а ако то није извршила ова комисија, онда можемо говорити и чинити приметбе па и уништити рад. (чује се: та је комисија.) Што се цене тиче ја налазим да ова није велика кад већ и на врачару цена имању достиже ову по величини. У главном овди се врши трампа у којој колико примамо, онолико и дајемо.

Председник. Дакле, усвајате ли ово? (усвајамо).

Сад имам да вам учиним једно саопштење.

Шићански, који је полагао, као што знате, тротоарске плоче на теразијама у краљ. Милановој улици, поднео је неки рачун о више утрошеном материјалу, него што је предрачуњено и моли да му се исплати.

Ја сам овај његов рачун поднео грађевинском одељењу, да да своје мишљење и ово налази да му треба захтевани вишак платити. Молим вас да чујете то мишљење.

Секретар чита.

Председник. Ви знате, господо каква су раскопавања била извршена у краљ. Милановој и теразијској улици и ја сам сматрао за своју дужност, да настанем, да се те улице што пре доведу у ред. Тамо је било исечених жила од дрва, и ваздан које чега, што је требало уклонити, и ја сам казао предузимачу, да он умножи број радника и кола те да што пре све те сметње уклони. Он је то учинио и посао је свршен пре него што би иначе био. С тога ја мислим да ће одбор признати предузимачу овај вишак, који иначе није велики. (одобрава се).

Мата Јовановић. Господо, кад је реч о тротоарима, ја би имао да подсетим председништво на једну одлуку одборску.

Ја сам прошле године предложио, и одбор је усвојио да се при прављењу тротоара свуда обележи гди ће се дрвеће засађивати и да се остави рупа за дрва. Сад је подигнут тротоар у овој улици, али није остављено место за ово, да ли с тога, што није било каменоресца или не, ја не знам, али ја бих молио, да се води рачуна о тој одборској одлуци, па да се и то изврши на рачун тротоара, јер се иначе тај рачун нема од куд платити.

Ја ово покрећем с тога, што је „друштво за улепшавање врачара“ решило, да се у крагујевачкој улици у којој је тротоар направљен заседе дрва, и требало би да општина нареди, да рупе буду спремне, те да се сађење дрва лакше може извршити. Пошто таква одлука постоји, ја молим да се изврши.

Председник: ја не знам за такву одлуку. (Инжињер објашњава како би требало решетки набављати и т. д. и како те доста коштају.)

Ја кад чиним овај предлог не гово-

рим о решеткама; решење о њима била би ствар засебна. Ја предлагам, да се улицама, у којима ће се засађивати дрва при грађењу тротоара оставе рупе, како се не би морао тротоар кварити, рупе правити и нов трошак око тога чинити.

Председник. Хоћете ли да овластите општину, те да одреди улице у којима ће се дрвета засађивати, јер све улице не могу да имају дрва, и ако то прима, те, онда да одредимо комисију. (Прима се)

Др. Павао Поповић. Ако постоји одборско решење у погледу тих рупа као што г. Мата вели, онда би требало да се оно изнађе и да се види, како оно гласи. Дакле, пре свега треба да видимо то решење па онда тек можемо решити шта би се могло чинити по напомени инжињера о набавки решетака.

Председник. Ја ћу решење тражити, и видећу шта је одлучено, али било решење или не било, ја мислим да би се могла одредити комисија од 2—3 човека, који ће обележити улице у којима се има засадити дрвеће.

Мата Јовановић. Што се тога питања тиче, ја мислим да би то могла да ради комисија, која има да ради на улепшању парка „калимегдана“ нек узме план Београда па прама томе нека оцене гди што треба да се уради. У напред знам да ће у овој крагујевачкој улици па до „Славије“ морати да дођу дрва и треба да дођу; у осталом она је преко „теразија“ па све до г. Ристићеве куће засађена и сад долази да се оно парче око „цветног трга“ засади. „Друштво за улепшавање врачара“ постара ће се о набавци дрва, но ја би молио председника, да се ово учини, што је лањске године одлучено, и да се увек у будуће при грађењу тротоара остављају рупе на одмереним местима, и да све то дође на трошак грађења тротоара.

Милутин Марковић. Ова ће ствар најбоље бити свршена ако би комисија она, која ради на улепшању калимегдана, урадила и ово, што се предлаже али био би мишљења да јој се нагласи нарочито да она настане, да се по улицама засађује дрвеће одрасло а не ситно и неразвијено коме ће требати по 15 година да се развије, као и то да дрва буду у колико је могуће и подједнака. Што се тиче издатака за ово дрвеће мислим да је најправичније да падну на терет имања која имања у тим улицама које се улепшавају пошто они једини и имају непосредну корист од тога улепшавања улица.

Председник. Дакле, ја вас молим пристајете ли на ово, да комисија одреди улице у којима треба засађивати дрвеће и да се настане да се по тротоарима у будуће отварају рупе за дрвеће на рачун тротоара односно сопственика (усваја се.)

Сад долази даље:

Правобранилац месарског еснафа ми је поднео мишљење у коме износи да општина треба да се одрече наплате цубока. Ја сам казао да општина не може да се одрече, али ћу изнети одбору и тражити решење о томе. Ви знате, господо, правилом о слободном клању прописала је општина да поред таксе, коју наплаћује од месара од сваког закланог брава, да они имају и извесне делове да дају општини као што су глава, цигерица и т. д. За

те делове, које општина послѣ продаје јавном лицитацијом, општина добија годишње око 35,000 динара. Месари би сад хтели, да се цубок њима уступи за извесну накнаду, али ја сам казао да се општина тога не може одрећи.

Гавра Бркић. Мени је познато, да постоји једна молба од месара, да се расчисти са тим цубоком, и ја молим председништво да се и та молба прочита.

Председник. Мени та молба од целог еснафа није позната.

Гавра Бркић. Молба постоји бар ја тако мислим, и они нуде 2 дин. од комада више него што сад плаћају. Ја мислим да није право да општина не учини људима пожељи, већ да им тако рећи на тај начин отима; молбу им треба и с тога уважити јер они пристају да испуне тих 30—40 хиљада динара па да општина ништа не изгуби. Ја сам за то да се ова молба изнесе и прочита.

Председник. Ако хоћете ја могу потражити ту молбу и изнети да вам се прочита. (Чује се: врло добро.)

Светозар Ботурић. У исти мах молим да се прибаве статистички подаци, колико се годишње закоље комада болова брава, оваца свиња и т. д. па онда да видимо, да ли они нуде ону цифру коју општина сад прима, и да ли им према томе треба уважити молбу или не.

Председник. Учиниће се.

Сад млекације моле да се трошаринске таксе ослободе.

Секретар чита молбу Аксентија и других.

Председник. Ви знате, господо, да је трошарина на млеко ударена по закону о варошкој трошарини и да ми имамо овај приход предвиђен законом.

Ова молба противна је томе закону и ми не би могли да дозволимо ово, јер кад би се одрекли од ове наплате, онда би се одрекли и од других извора; друга би ствар, била, кад би то био незнатан приход; али то није случај, јер је ово приход, који је знатнији и служи као извор за извршење већих општинских предузећа.

Гавра Бркић. Ја не знам, господо, да ли је могуће учинити какву размену, само да општина не би изгубила неки приход и да се оптерете неки други артикли јер као што знате млеко је врло важно за израну; ако би могуће било ту замену извршити бих молио да се то учини.

Никола Вулковић. Господо, ми имамо да говоримо о приходима општине од којих зависи много што шта. Данас, кад би њих ослободили од трошарине, морали би ослободити и друге, који би нам се пријавили и постепено изгубила би општина своје приходе; али овде ја налазим неке неправилности. Заиста, господо, кад је реч о наплати трошарине на млеко, ја мислим да је право, да са онима који врате непродато млеко и да га извезу ван вароши поврати наплаћене им трошарина на млеко које врате. Ви знате да има случајева да млекације не могу да продаду млеко и да га извезу ван вароши и у том случају њима се ништа не враћа од трошарине а требало би.

Осим тога ви знате да сељаци уносе млеко у варош без трошарине; они то некако прокријумчаре преко ноћи и тро-

шарински стражари и су кадри да их ухвате; с тога ја мислим да треба од свију подједнако да се наплаћује, а и да се овима што враћају из Београда непродато млеко врати трошарина за онолико за колико су вратили из вароши млеко.

Веља Тодоровић. У колико сам ја сазнао, постоји трошаринска комисија. Добро би било да ову молбу тих кравара пошљемо тој комисији, па нек она промисли, да ли се може од трошарине ослободити млеко и ако може да нађу други извор који би то заменио, па да нам она поднесе извештај и онда да решавамо.

Милутин Марковић. Ја држим да ми у основу не можемо усвојити ову молбу, јер се приход од тога никако не може напустити, а слажем се с Вулковићем, који каже, да може бити неправилности које долазе при увозу и да ту треба неке мере предузети, те да они не трпе штету.

Држим да би се та неправилност могла избећи тако, ако би код трошаринске управе постављен био какав општ. чиновник који би градусом, или другим мерилем при увозу млека исто на град измерио и трошарина наплатила, па ако све не продаду, онда при враћају из вароши да им се опет то млеко премеори и ако се нађе да је јачине оне исте које је било при увозу, да им се такса за толико врати.

Што се тиче напомене г. Вељине, да се упути трошаринској комисији, држим да то не треба да буде, јер та комисија не постоји за ова основна питања, него само ради проучавања трошаринска питања о манипулацији у трошарини. И тако ја сам за то, да се овај предмет не шаље трошаринској комисији.

Г. Бркић. Можемо ли ми то мењати кад о томе постоји закон. Ако можемо да говоримо о овоме, а ако не можемо да не говоримо.

Председник. Млеко је артикл, који је оптерећен законом о тршарини и то је оптерећење изведено на начин како се закон издаје и сад да би то изменили, морали би прећи све те формалности.

Што се тиче неправилности ја примам да се то удеси и да се води рачун од квалитета млека, То је и био главни узрок, кад смо завели трошарину на млеко, да би се подвргло прегледу како не би продавали воду и друге нечистоће у место млека.

Закон је овај ушао у живот тек од Маја месеца и због краткоће времена још не може да се сазнају све неправилности. Што се тиче прихода на млеко тога се не можемо никако одрећи.

Има реч Коста Б. Мијајловић (Бркић. Молим ја нисам свршио говор).

Неможете без реда ја сам дао реч Кости.

Коста Б. Мијајловић. Ја би примио ову молбу млекација, да су се они обратили са истом пре састава буџета. Али кад ово не може, онда и ја би био за то, да се њихово млеко при увозу мери и што не прода ако одговара првој мери да му се врати такса. Ми знамо да они међу воду у млеко и с тога треба их строго контролисати. Ја сам очима мојим видео једног како сипа воду, па кад сам га упитао шта то ради, он вели теби нећу да продам с водом него за друге.

С тога би требало дати то право и одборницима да могу мерити млеко, па му одмах хрђаво млеко узети.

Др. Марко Лeko. Видим да је већина за то да се преко ове молбе пређе на дневни ред, а и ја би био тога мишљења. Али овом приликом могли би бар донети одлуку да се што пре пропишу правила како да се млеко односно квалитета контролише као што је то била намера и онда кад се је трошарина на млеко увела, С тога предлажем да се изbere нарочита комисија, за израду правила о контролисању каквоће млека и о начину наплате трошарине на млеко.

Соломон Азријел. И ја никако не могу да одобрим ову молбу млекација. Ја знам једног да је донео 100 литара млека. Продао 20—30 литара и каже има још 80 литара. Кад смо се после уверили ми смо видели, да је он помешао воду. С тога сам и ја да пропишемо правила па да се млеко на улазу прегледа и кад се излази из вароши опет да се прегледа и ако буде једне исте јачине, да му се врати такса на онолико, колико није продао.

Председник. Прихода се не можемо одрећи, али можемо нешто удесити те да и за њих буде боље, а то је да се усвоји предлог г. Марка Лека, да се млеко контролише и да се одреди комисија да пропише правила.

А. Одавић. Овај предлог г. Лека потпуно примам, само би имао да учиним још једну допуну. Кад већ хоћемо све да контролишемо, онда би предложио да та иста комисија прегледа и сва вина и да се строго казни сваки који се ухвати да не продаје право вино.

Господо, овде се у Београду страшно фабрицира вино, То треба спречити у интересу здравља, да се свет не упропашћује.

Ако одбор прима ја ово предлажем.

Светзар Боторић. Мене је изазвао говор г. Одавића да о своме говорим. Заиста господо, ово стоји што г. Андра наводи, и ако не можемо да контролишемо потпуно ове што држе вина подрумима можемо бар оне, што продају вина на пијаци. Треба спречити мешање вина са неким прашковима, јер доиста и и ја као трговац муке имам да дођем до доброг вина. Дакле треба прописати правила, да се једном зна шта се продаје у вароши. Ја знам једног у комшилuku код г. председника, који купи кишницу па прави вино. Моли да се предлог г. г. Одавића прими.

Председник. Усваја ли одбор овај предлог? (Усваја) Онда изволте кандидовати чланове за комисију да пропише правила.

Милутин Марковић. Ја предлажем г. Др. Марка Лека, Андру Одавића, Току Димитријевића апотекара, Вељу Тодоровића и Лазу Дашковића; а да могу тројица решавати. (Усваја се).

Др. Павао Поповић. Ја би само учинио једну напомену; а то је у томе, да се овој комисији придружи и шеф општ. лекара и управник трошарине. (Усваја се).

Веља Тодоровић. Ја предлажем да се рад те комисије распростре и на сва остала пића. (Усваја се).

Председник. Добро. Онда је усвојено да изабрана комисија пропише правила за сва пића.

Сад изволте чути извештај лекарске комисије о установљењу завода за дезинфекцију. (Секретар прочита).

Према овом извештају ја сам приступио оправци старог апарата. Али овде у извештају има и то, да се заведе један дезинфекциони биро. Усваја ли одбор да се томе приступи и да се нужне припреме учине.

Др. Матко Т. Лeko. Пре но што би приступили дефинитивном решавању о установи дезинфекционог завода, мишљења сам, да би требало претходно штампати цео реферат лекарског друштва, на основу кога је комисија решила и предлаже одбору, да се такав завод установи. Тај реферат доста је опширан и место да се сад овде чита корисније ће бити, да се отштампа како би га г. г. одборници могли боље проучити. Ово је нужно у толико пре, што је установа дезинфекционог завода, како се предлаже, у вези са знатним издатцима.

Председник. Усваја ли одбор ово мишљење Др. Мерка Лека? (Усваја).

Молим вас да усвојите неке накнадне кредите. Ви знате да сам ја учинио распоред са особљем према буџету за 1892. годину. По буџету ја би имао да одпустим из општинске служме осам служитеља, с тога што се онда држало да да нетреба да остану нарочито служитеље по одељцима.

Друго Послови у књиговодству и рачуноводству као и у самом суцком одељењу повећани су знатно, а и у административном одељењу. Послови овде застају с тога што нема довољно писара и практиканта. С тога би молио да одобрите кредит на рачун уштеда на плате да могу узети још два писара за суцко одељење и административно. У броју служитеља морам да уврстим и једну женску, коју сам узео да непрестано пере ове собе пошто има толико соба да се мора непрестано прати дакле стално лице за тај посао. Дакле на рачун оних 8 служитеља мислим да се и ово лице уброји.

Ово је истина први месец у овој години, гди се неможе одмах да види велики успор у раду, но ја сам опазио да ће наступити. С тога вас молим да ми одобрите оних 8 служитеља и ону жену, два писара. Дакле да не би одпуштао све, јер не би имао с ким да радим.

Мата Јовановић. Па добро, Ја држим да ми можемо одобрити председнику да он са оном сумом располаже како је по буџету и како је најбоље, да се подмире послови Сад да ли ће оно узети онолико или онолико служитеља, то је његова ствар.

Председник. Дакле одобрава ли одбор да се ових осам служитеља узму на рачун партије из непредвиђених трошкова, а два писара на рачун уштеда од плата чиновничких? (одобрава).

Сад има једно друго питање. Секретар ми је саопштио, да има једна гомила стенографских записника одборских седница, које нису доспеле да се у прошлој години печатају. Нису доспеле с тога, што се зна да општинске новине излазе једанпут недељно и на једном табаку. Сад у последњем броју тек су почеле излазити од месеца августа прошле године. То је незгодно да излазе белешке после пола или целе године. С тога би било побребно да се оне штампају као

прилог новинама све дотле, док се не стигне, а за то је нуждан и већи издатак. (Чује се: да се одобри).

Соломон Азријел. Држим да треба издатак одобрити, јер од Августа до данас неће више изаћи од 10—20 табака па неће ни издатак бити велики.

Председник Трба да буде више, јер оно што вели Соломон било би само за неколико недеља.

Љуба Јовановић. Ја не знам да ли би их требало и штампати.

Др. Марко Т. Лeko. И ја мислим да не би требало, бар неби требало све старе стеногр. белешке штампати. Без сумње међ њима има доста таквих, који после тако дугога времена неће ни интересовати грађанство. Зато могли би од старих стеногр. бележака, пробрати само важније и штампати их те да се што пре новије стенографске белешке отпочну уредно и у своје време штампати.

Светозар Боторић. Ја држим да треба да се штампају што брже тако да рад ове седнице изађе идуће недеље. Иначе не треба их ни штампати.

Соломон Азријел. Овако да буде од Августа прошле године до данас да се штампа све у додатцима, а од данас да се штампа све у листу па колико изађе.

Веља Тодоровић. Ја мислим да је најбоље онако како предложи г. Лeko. Нек се одреди једно лице да то све прегледа и шта треба нека се штампа, а остало није нужно. Нпр. што ће да се штампа оно односно уверења општина што издаје.

Никола Вулковић. Како би било да се штампа само у изводу.

Председник. У одбору се о овоме толико пута говорило како да се удеси те да стенографске белешке излазе савремено, па се све покушало и опет заостаје. Ја се сећам да је казано да се више не штампају па је то изазвало неко колебање у одбору. Да се све штампа стаје велики труд и трошак. Да се праве изводи и то је трудан посао, да би једно лице само то требало да ради.

Молим вас да нађете начина како да се то све постигне.

Соломон Азријел. Ја мислим овако. Све од Августа до краја прошле године да се скупи у једну књигу и тако штампа у онолико екземплара колико има одборника и претплатника, па разда овима,

Др. Павао Поповић. Штампане стенографских записника заиста је једна мучна ствар која се већ толико пута потезала; она је да се у пренесеном смислу изразим, постала тако рећи разговор без излаза. Ако не жалите трошак може се једновремено штампати и текући и заостали рад одборски, а ако жалите онда ће вечито застајати, јер материјал који се у једној седници скупи не може да изађе ни на два-три, а камо ли на једном табаку. Ми знамо шта кошта табак и према томе знаћемо и шта ће све коштати. Што се мене тиче, ја не би био за то да се у опширности штампају ове стенографске белешке. Да кажем и разлог за што. Разлози за и против не морају имати велики значај по ширу публику. Дакле ако хоћете да идемо са листом, онда треба да штампамо у изводу и то оно што интересира грађанство. Ја би пре био за то, да се штампају у општинском листу комисијски из-

вештаји пре но што се на претрес изнесу. Дакле предлагем, да усвојимо да се штампају у изводу записници, а овај мој предлог да се прими у погледу штампања комисијских извешћа у листу пре — но што се пред одбор на рењење изнесу, јер је од овог много веће користи бити, што ће одборници предмет проучавати и упознати се њиме, те тако ће спремни и обавештени улазити у расправу појединих важних питања.

Веља Тодоровић. Да допуним мој говор. Држим да је најбоље да се изберу три лица, па они да виде како ће то бити; а овако не треба да решавамо.

Милутин Марковић Господо. Није ово први пут да се говори о овом предмету. Још од 1886. године па сваке године било је говора по 5—6 пута преко године и никад није решавано да остане стално. Највише је изношена та потреба да се грађанство што више упозна са радом одбора и обично је решавано да се белешке стенографске штампају. Сад у овом случају ако би правили изводе то би био засебан посао па разуме се и засебан расход. Ја држим да останемо по старом па да се само додаје прилог по један а по потреби и више табака. Односно додатка г. Др. Павла, тај је додаток неостварим. Он хоће прво да се штампају извештаји комисијски па онда изнесу пред одбор. Ја мислим да се то никако не може у пракци да изведе. Сви комисијски радови више мање свршавају се пред самом седницом, а и лист излази свега једанпут недељно, а ми опет као што видите имамо скоро више него две седнице недељно. Ово је већ једна велика сметња за пријем предлога. Нарочито треба имати у виду и још и то што наши комисијски радови иду споро, природно томе, што је сваки од нас више мање заузет својим редовним пословима.

Др. Павао Поповић. Господо. Дозволите ми да још за кратко време ваше стрпљење задржим. Не би говорио; да се г. Милутин није мало неповољно изразио.

Он вели да је мој предлог неостварим. Лепо, ја ћу примити ту претпоставку и да побијем оно што је претходило томе. Да побијем важност штампања у целини. Кад није могуће одборске радове штампати претходно, да се задовољи потреба одборника који залажу своју част за свој рад, онда питам, шта ће ми да задовољавам таштину појединих људи после 6 или 8 месеци што ће читати свој говор. Ја мислим да је то сарањено дете а међутим издатци су већи. Ја би гласао да се само одборски записници у оваквој форми у целини штампају.

Др. Марко Лeko. Штампане бележака стенографских не иде се на то, да се задовољи тештина појединих одборника него тиме се само одговара једној жељи грађанства. Кад би се стеногр. белешке штампале ради таштине, неких, онда би сви били за то, да се нештампају и да се трошак око тога избегне. Главно је питање дакле хоће ли у опште да се штампају стеногр. белешке или неће. Ако хоћемо, онда не треба жалити трошак и штампати их, али не као сад после неколико месеца, већ у што краћем року по могућству одмах после седнице.

А. Одавић. Ја сам ово питање покренуо једино за то, што се стенографски записници штампају после 5—6 месеци,

а овим покретањем иде се на то, да се штампају на време. Што каже г. Паво, да је то мртво дете ако се штампају после толиког времена, то је истина. Ја се слажем са г. Милутином да се уза сваки број новина стави и један додаток а од ове 1892. године да се записници штампају одмах.

Што се тиче онога мишљења, да се само изводи из стеногр. бележака штампају то је тешка ствар и ту би требало особено лице за тај посао с платом годишње најмање 2 хиљ. динара, а толико неће коштати кад би додали сваком броју по два табака. Дакле за ово мишљење нисам. У осталом о овоме се и не може сад донети одлука јер нема довољан број одборника.

Председник. Потреба је господо ово питање регулисати тако, како ћемо подмирити оно што се захтева од тога, те да се зна шта се у општини ради. Примате ли дакле да се сви досад заостали стенографски записници штампају као додаток општинским новинама, или да се сви штампају у једну засебну књигу? (Чује се: боље као додаток). Добро. Дакле усвојено је да се штампају као додаток општ. новинама. Сад друго. Од јануара 1892. год. саписници да иду савремено са нашим радом и то да се штампа па ма изнело 2—3 табака. Према овоме одобрава ли одбор издатке на ову цел? (Одобрава).

Састанак је закључен. Састанак је трајао до 9 сах. после подне.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Моје јавно предавање на Вел. Школи биће допуњено, општампано под именом

КЛЕФТЕ и СУЛИОТЕ

Књига ће бити лепо израђена, изнеће на девет штампаних табака, и биће готова до половине месеца Фебруара — Препоручујем ову књигу свакоме, ко хоће да се ближе упозна са новијом историјом грчкога народа, и препоручујем је и свакоме оном, ко љуби и поштује слободу.

Молим све пријатеље ове књиге, као и моје личне, да се заузму за претплату и шаљу моме издавачу г. Пери Зорићу фактору државне штампарије. Претплату ваља слати најдаље до 10 Фебруара.

Књига је за претплатнике 1 динар, а за непретплатнике биће 1.50 динар. Скупљачима поред благодарности и 10%.

20 јануара 1892

Београд

Војислав В. Рашић
правник

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕШКАМА.)

Држан 2. Септембра 1891. год. у Београду.

Почетак у 7 часова по подне.

Председавао председник М. Р. Маринковић.

Председник. Отварајем седницу и молим да чујете протокол прошле седнице.**Секретар** чита. (Прима се).**К. Б. Мијаиловић.** Шта је урадило председништво по моме саопштењу: да је марвени лекар Београдски издавао сточна уверења да је нека стока купљена на београдској пијаци а то није било по селима и вашарима?**Председник.** То је била нека усвојена пракса; и ја сам тражио од министарства унутрашњих дела да то више не буде и министарство је предузело шта треба да се таква уверења више не издају. За овај пак случај учинићу то исто или што буде требало.

Ви сте ми господо ставили у дужност и ја сам то примио, да се односно жеље тестатора Милије Карастојановића код суда известим и вама извештај поднесем. По томе ја сам издао наредбу општ. адвокату те је ишао у суд и донео извод из тестаментата. Чујте тај извод. (Секретар прочита).

Дакле као што сте чули, он замишља да се у општини налази сиротињски фонд. Сад је на одбору да реши шта ћемо урадити са легатом од 120 дин.

Г. Мата Јовановић као што се сећате говорио је у прошлој седници, да се нека врста фонда уреди у општини коме ће растити приходи, а и иначе да би општина могла распоредити са издржањем своје сиротиње. Дакле сем онога, што општина даје сиротињи да се образује један фонд, који ће доцније сам моћи потпомагати сиротињу.**Милутин Марковић.** Према овом извештају адвоката тестатор је оставио фонду сиротињском и кад је тако, онда је јасно, да се ова сума не може другаче ни утрошити, него остаје да се употреби на овај начин и фонд установи. Но како је ова сума мала и са њом се не може остварити тестаторова воља, ја би се придружио мишљењу г. Матином да се образује фонд, у који би се скупили сви легати, који се остављају општинској сиротињи и из кога би се олакшао буџет општински на партију издржања сиротиње. Но за извршење тога не може се овако ништа радити без неких правила. С тога образујмо комисију, која ће то проучити и одбору поднети на решење а међутим сада можемо донети решење да се завештана сума сматра за саставни део већег фонда за сиротињу.**Коста Главинић.** Г. Милутин је разложио ово питање добро и сад само треба да се разгледа, да ли нема сличних фондова, јер како сам чуо има доста оставштине општини раније учињених па може да има и какав фонд. С тога нека се образује комисија, па нека потражи има ли још оваквих легата. Ја се сећам легата пок. Хранисављевића и данас о њему нико не води рачуна па му се незна чак ни гроб где му је — а то није лепо, кад људи чине оваква добра дела.**Председник** Дакле, пристаје ли одбор на ово: да се образује комисија која ће израдити правила за овај фонд и ова сума

од 120 дин. да падне као улог за фонд, а сем тога комисија да превиди и архиву да ли има још добрих људи, који су учинили општини какав летат и да ли има суме која ће припасти томе фонду. (Пристајемо) и онда да се изнесе одбору. Усваја ли одбор? (Усваја).

Председник. Кога мислите да одредимо за ту комисију? (чује се: Мату Јовановића, Ђоку Новаковића, Гавру Бркића! (прима се).**Г. Лука Ђеловић** најнижи понуђач дрва за општинску потребу пристао је на измењне услове и дао је на то и свој потпис. Сад имамо још да решимо која ћемо дрва да узмемо? (чује се: буква).**Милутин Марковић.** Како би било да промешамо: да узмемо, н. пр. једну половину буквих дрва а половину церови или растових која су нешто јефтинија. (врло добро).**К. Главинић.** Већ је четврта година за мене од како се ово питање решава и још никако да се једном с тим буде на чисто која дрва да се набаве. Не би било лепо да се и до године бакћемо око овога него најбоље да још сад свршимо то питање оликко ћемо узимати ових колико оних дрва. По момо уверењу најбоља су грабова дрва, па буква, јасенова и т. д. Буква дају већи пламен а растова и церова више жара; према томе можемо и решити колико ћемо од којих да мењамо.

Да не би дангубилм око овога, да оставимо ово на промишљање до идуће седнице. (Прима се).

Председник. Г. министар просвете издао је наредбу да се у Београду отворе два пета разреда основне школе. До сад није било пети разреда основне школе у Београду али је он наредио да се сад отворе. Тиме је општини стављен на терет приличан издатак.

Наређење министрово основано је, наравно, на закону по коме је он властан да отвара ове разреде кад и где налази за добро и ми смо сад дужни да нађемо зграду и да спремимо све што је потребно за отварањ тих разреда, а богме за до године се имамо побринути и за отварање шестих разреда. На тај начин мисли министарство да ће се избећи оно нагомилавање деце у средњим школама у првом и другом разреду које је на штету и наставе и доброг реда међу децом.

Ја вам то саопштавам ради знања с тим да је то наређење саопштено главном школском одбору који није имао ништа противу њега да примети нити је могао јер је министар ово издао на основу закона.

Сад остаје на нама како ћемо да извршимо ову ствар.

Филип Васиљевић. Министар зна да има врло много посла и издатака у општини и да општина натече с издатцима па није требао да јој натура и ову обвезу и издатак. Ја мислим да г. министар треба да одустане од овога бар за сад док је ово стање у општини па доцније — боже здравље. Тако би му требало одговорити.**Председник.** Не тражи он да му ми одговарамо него да извршимо што наређује на основу закона.

У осталом, ми би смо, као представници Београда, имали мало да се замислимо и да се побринемо о даљем току ове ствари.

Ово није тренутна потреба већ једна од сталних која ће се до године појавити

у већем обиму. Са тога би смо се могли побринути да бар унутрашњи рад, унутрашње уређење ове установе, буде што боље и да што више одговара потреби вароши. Ми смо истина дужни да примимо ово, али чинећи издатке на ове школе, ми то не треба да дајемо непромишљено; на против ми то можемо тако удесити да се поносимо овим отварањем школа, да се поносимо тиме што смо им дали устројство које најбоље одговара потреби. Ми можемо тражити да та школа не буде проста основна школа у којој ће деца да уче да читају и да пишу него да школовање удесимо према нашим месним потребама, да на пример унесемо у програм тих школа оно што је потребно нашим занатлијама и да ђак који је већ сврши, уђе с извесном спремом у занат. Ми знамо добро шта су наше локалне потребе и ми их на овај начин можемо онајбоље задовољити.

Срамота је за Београд да остане при данашњем стању; срамота је да стоји горе и од суседне нам варошице Земун. Земунци су основали школу у коју београђани одводе своју децу ради спреме за трговце и занатлије у там. реалци.

То школовање наше деце на страни, ми можемо остварити код нас и потпуно одговарајуће нашим приликама.

Ако би сте се дакле и ви сагласили с тим ја бих молио министра да прими ове наше жеље на знање и да према њима удеси програм наставе.

Тако ће школа извести на добар пут знатан број деце и неће бити оне претрпаности у првим разредима гимназије, каква се сад виђа.

У томе, дакле, смислу могли би смо, ако хоћете, писати г. министру просвете. (врло добро!)

К. Главинић. Господо. У овом питању не можемо ми донети решење, да не примамо наредбу министрову. Али ја мислим да овакве школе, какве мисли г. министар да заведе немају никакве вредности. Мени изгледа да се хоће да скине са државе једен терет и да се набаца на општину. Али кад морамо да примимо онда бар да учинимо оно што је предложио г. председник, и ако нећемо имати вајде за ову годину, пошто још није направљен програм, а поред тога треба спремити и раденике за ову школу. С тога да умолимо г. министра да он чује и нас при грађењу програма.**Председник.** Дакле усваја ли одбор с овим напоменама да се њихов програм удеси у договору са општином како ће одговарати нашим приликама и поред тога ја ћу тражити још и то, да се у оваковим школама неће примити деца, која нису београдских грађана; јер ако би отворили школу и примали из целе земље онда се не би могло издржавати. Другим местима ако треба овака школа нека отварају сами. (Чује се: има такве школе у Земуну). Немојте тамо молим вас. Тамо је усвојена школарина. (Усваја се).

Има још једна хитна ствар молим вас да чујете ја ћу вам реферисати. Има 10—12 лица војника првог батаљона обвезника редовне војске који су изјавили да се не могу хранити о свом трошку и командант тражи да се и за њих исплати храна. То су све сиротани.

Одобрава ли одбор исплату? (Одобрава). Чујте сад још једну хитну ствар.

Шеф пореског одбора каже, да чланови пореског одбора ислужују свој рок и треба да се изберу нови чланови. Ово није досад било пред одбором па с тога ће се изнети пред прву идућу седницу на решење. (Добро).

Коста Главинић. Ја би учинио само једну приметбу, а то је да председник са појединим члановима одбора направи листу да буде готова. (Усваја се).

Председник. По одавно стоји решење одбора, да адвокат поднесе своје мишлење о кауцији у 1200 динара што тражи Ђиоје и компанија.

Молим вас да чујете мишлење адвоката. (Секретар прочита).

Усваја ли одбор ово мишлење? (Усваја).

Коста Главинић. Ова ствар чини врло непријатан утисак на мене, кад у књигама нема ни трага ни гласа о овој кауцији. Ја би молио да се види у благајни да не буде у књиге главне благајне заведено.

Председник. Добро и то ћу видети. Дакле мишлење адвоката да се усвоји с тим да се трага до коначног решења (Јесте).

Сад има још једно питање као хитно упућено од г. министра унутрашњих дела. Чујте.

Министар војени на основу закона о нишкој трошарини обратио се министру унут. дела са захтевом да се диферант за гарнизон београдски ослободи трошарине, као што су ослобођени и они у Нишу. Међутим у закону за нишку трошарину изречно стоји, да се ослобођавају, а у закону за београдску трошарину тога нема. Министар војени тражи преко министра унут. дела, да овај подејствује, да се и овдашњи ослободе. Министар унут. дела шаље тај акт с препоруком да суд са одбором уреди ту ствар и донесе извештај.

Ја ћу вам свратити пажњу на ово. Нишка је трошарина уређена само по товару и по томе варош Ниш пристала је на то, да може да ослободи те товари за војне диферанте. Међу тим код нас није тако. Ми смо оптеретили каквоју робе са нарочитим ценама као што је на петролеум, шећер кафу и т. д. Разуме се да ми сад то неможемо примити. Н. пр. пиринач ми неможемо ослободити по самом закону.

Филип Васиљевић. Неможе се одобрити, јер трговци траже да направе одушку ма гди само да се ослободе. Моје је мишлење да се држимо закона о трошарини и да молимо министра да ово не тражи.

Ђока Новаковић. Ја сам и пре говорио, да држава, кад набавља потребе за свој рачун, да неплаћа трошарину. И сад при томе остајем само с том разликом, да они који хоће да се ослободе треба то при уговору да траже, а чим то нису тражили онда значи, да су и трошарину у уговору предвидели.

Председник. То није случај овде. Дакле пристајете ли да се ми држимо наше трошарине и да молимо г. министра, да он то немења. (Пристајемо).

Сад има неколико уверења која се траже. (види о томе састанак општински у званичном протоколу).

Сад има уверења која траже ђаци због благодјејања. Мислим да то оставимо за идућу седницу. (Усваја се).

Председник. Ви желите, дакле, да се узме преко реда молба Алексе Матића телала? (Јесте) добро. Чујте је.

Секретар чита молбу Алексину којом предлаже више начина како да му општина да накнаду за плац који му се сече на углу споменичке улице, о чему је и раније молио.

Председник. Ово је, као што вам је знано, ствар регулације. По плану регулационом његов се плац с кућом сече. Он је хтео да зида нешто па му то није дозвољено да чини на садашњој; већ на будућој линији. То му је закратио инжињер И он сад тражи накнаду за то што му се не да да употреби као својину.

Ђока Новаковић. Плац има по регулацији да се узме. И ми смо у једној од прошлих седница решили о томе и донели одлуку да се плац понова процени јер је прва процена била неправична; и сад не знам да ли је што год рађено на тој новој процени.

Гав. Бркић. Сећам се да је било то исто питање разправљано раније и да је решено да регулациона комисија извиди ову ствар понова и процену донесе а да ли је она то и урадила, није ми познато.

Ја мислим да треба с тим пожурити да се човек не упропашћава материјално. Црно или бело, тек треба једном да се зна на чему је. Ако има да се нешто сече, нека се сече и плати а на остатку плаца нека човек зида, али овако нека се не оставља у неизвесности.

Раденко Драговић. То тражење Алексина већ је девет месеци на решавању. Ја мислим да се ни општина ни појединац не сме с туђом својином играти. Човек има и хоће да га употреби а не да му се. За што? За то што ће му се плац сећи по регулацији. Па лепо — нека се то изврши и плати човеку за то.

Мата Јовановић. Господо, то имање има се, као што и сами знате, да сече према регулационом плану и по томе има се сада да цени: да ли ће се и колико сећи а колико оставити. То је по регулационом плану лако знати. Друго је питање овде на решењу. Ви знате да су одређени одборници и комисија експропријацијона имали да процене део имања Алексина које се сече и употребљава за улицу; они су то учинили; процена је била пред нама и ми смо нашли да је нејасна а мало и неправична на штету сопственика те смо због тога вратили процену да комисија још једанпут то процени на начин који смо јој ми нагласили, Ми смо, дакле по жалби г. Матића, учинили му извесну услугу ма да није било места жалби противу процене. то он ваља и сам да увиди. А што се сад ствар отеже, не знам до кога је узрок. Не знам да ли се комисија није могла састати или је што друго, тек до одборника и до општинског суда нема кривице. Ми смо у одборској седници, ако се не варам, донели одлуку да се не само Алексина но и сва друга имања у тој линији процене у колико зе морају да заузму за улицу; то смо учинили ради веће правичности за све како се неби десило да се нечије имање сад процени јефтиније а друга доцније скупље кад рецимо вредност имања скочи.

Аво то решење није извршила комисија онда се треба обратити министарству грађевина или управи вароши Београда — под ким она буде стајала те да види и ускори с овим послом како неби наш грађанин добио штету чекајући на њену оцену и не могући да зида због тога. Што се тиче тражења Алексина да суд откупи ово имање

и да га прида уз неко друго своје имање и т. д. и т. д. — То су само његове лепе жеље ма да и он сам зна да му се остварити не могу. Одбор нема права да чини тдампе и т. д. него може само по закону давати накнаде за оно што реши комисија да вреди а међулим је експроприсано за општинску потребу.

К. Главинић: Ја нисам био познат са последњим вашим решењем док га г. Мата није објаснио. По закону оно што долази под регулацију, то се мора узети. Закон наређује начин и то не бива на силу него правично, законски, на основу процене. Ја видим да је, ова ствар била пред одбором и одбор је учинио за Алексу све што је могао и сад још може молити председника да настане код управе вароши Београда да комисија што пре сврши са поновном проценом како би се могло човеку исплатити што му припада.

Јован Станковић! И ја сам хтео да кажем да треба с овим да се ускори.

Раденко Драговић: Ја мислим само толико да општина треба да буде једнака према свима грађанима, а не да једноме узме плац за проширење улице а другима да остави.

К. Главинић: То је врло проста ствар и лако је разумети тај поступак. Г. Матић је хтео да зида нову кућу и тражио је линију и инжињер му није могао дати другу по регулацији. Кад би и други сопственик из те улице то тражио, било би и са њим то исто.

Председник: Ја мислим да захтевам да се ова ствар час пре сврши. То је све.

Гавра Бркић, Овако је исто одбијен и пре, па је опет чекао 6 месеци. Ја молим да се овде реши. Ја не знам да ли је то истина код комисије.

Председник. Тако је учињено и чланови то знају. Ако неверујете онда ја вам стављам архиву суцку на расположење па видите.

Г. Бркић. Ја пећу да тражим по архиви него хоћу да ми ви кажете.

Председник, Па ето ја вам кажем да је код комисије и то по жалби Алексинај.

Г Бркић. Да је то човек од већег положаја ја знам како би то ишло брзо, а овако човек сиромаша па чека толико време. Има 5 месеца како то стоји, па ништа.

Председник. Ја сам му казао нек се жали против комисије. Мени друго ништа не остаје него да ту комисију кренем да сврши посао. Могу вам казати, да ћу учинити код комисије колико сутра корак, да се то сврши. Дакле решење је одборско да се овоме човеку помогне тим, што ће се порадити да се тај посао сврши што пре (усваја се).

Сад изволте чути извештај комисије водоводне о раду на водоводима за месец Јули, (секретар прочита)

Ја сам наредио те је овај извештај штампан и у општинским новинама, те су га одборници већ могли читати, сад само да га примимо к' знању (добро).

Сад имамо молбу становника бањичког и топчидерског брда да им се отвори школа.

Као што вам је познато они су држали збор и договорили се да моле општину и послали један акт преко једног становника и траже да се за бањички и топчидерски засеок постави један одборник да врши све дужности што врши један вмет у вароши; То је једно. Друго. Траже да

им се оправи друм; Треће, да се поставе чувари да чувају њихова имања, 4-то да се доведе вода бар на сваком месту по једна чесма; 5-то да се узме под закуп једна угодна кућа за школу, 6-то да се становници ослободе од трошарине. То су све изнели и у новинама.

Односно школе одбор је раније решио да се узме једна кућа и ја сам гледао ону кућу што је предложио г. Велизарић и кад свршим јавићу одбору.

Сад ово је друга ствар. Н. пр. да се ослободе од трошарине. Ја сам одмах одговорио, да то нећемо одобрити. А што се тиче оног другог тражења нпр. за чуваре одговорио сам им да је то њихова ствар кад су се одвојили нека сами и чуваре погађају ако им треба.

Бона Николић. Дакле они хоће све, а да неплаћају трошарину. Лето бога ми.

Гавра Бркић. Не траже они да неплаћају. Што се тиче саме воде мислим да треба да им се да неколико чесама.

Председник. Ја ћу у погледу воде дати једно објасњење. Они о води толико не брину; него има једна друга невоља, коју београђани осећају. Ви знате, да велики број београђана доноси топчидерску воду па се и на чесми у топчидеру умалила, вода. Они доказују да је то с тога, што је чесма напуштена и траже барем да то оправимо те да има довољно воде. Ја сам им објаснио, да би општина могла то учинити, кад би то земљиште било општинско али то није већ државно, па неможе општина да утиче. Можемо само да молимо али да ми извршимо то није могуће. Кад сам ја то казао, они су онда и неку помоћ понудили и то усмено, а не црно на бело.

Г. Бркић. Што се тиче путова и страже то нисам да се да, јер их нико нетера тамо да иду. а ако их је стра и имају новаца, нека живе у вароши. Односно трошарине требало би их ослободити и то не само варошане него и оне који тамо живе стално јер они то чине по нужди (чује се: то је свршена ствар) јесте свршена, али ја опет хоћу о томе да говорим те да се исправи како је право, а не сваки час дај грош.

К. Главинић. Па, господо, већ је девет сати и траба једном да умеримо наше говоре, иначе ћемо седити до 11 и ко зна да ли ћемо свршити. Овде је само једна тачка о којој треба водити рачуна а то је она о води. То је у интересу целе вароши и то треба уредити. Што се пута тиче, о њему треба да се брине и ко други а не само општина. Кад би држава хтела мало да помогне војском а и топчидерска економија својом радном снагом, пут за Топчидер покрај Вајферта, брзо би био у добром стању.

Што се осталих захтева тиче, та господа која живе ван Београда треба да се претрпе док се прва Београд снабде свима потребама па ће доћи ред и на њих, У осталом већи део тих људи материјално врло добро стоји те му се може и да мало оекне.

Раденко Драговић. Ако хоћемо да Београд раселимо онда треба дати Топчидеру ово што тражи иначе треба тражити начина како да се и становници на топчидерском брду принуде да живе у вароши.

Председник. Шта ћемо сад у опште да радимо с овом молбом?

Бона Новаковић. Ја мислим да је у молби најглавнија тачка она у којој се говори о ослобођењу од плаћања таксе на

кола при улазу у варош и о њој треба да се размисли јер не би требало те људе оптеретити толико да плаћају и овде трошарину и сваки час ћерам на кола.

Милутин Марковић. Молба се може свести на оно што се може усвојити а то је — на школе. Наша је дужност да дамо могућности за школовање деце јер тамо има виноградија чија деца морају ићи у школу.

Још се може учинити и то за становнике топчидер. брда да се обрати пажња пољских чувара да обилазе имања и да пазе да се не догађају штете на имању и да се некраде. Остале захтеве нити можемо нити смемо уважити. Ти становници на брду махом живе тамо ради уживања, они имају своје фијакере и т. д. и право је да плате незнатну таксу од 20 пара при улазу у варош, ко то не може да плати, тај нека се досели у Београд па неће плаћати.

у осталом ја мислим да ми не смемо олакшавати живљење ван вароши јер ће бити штетно за варош.

Председник. Какву одлуку да донесемо да се даду пољски чувари да обилазе имања? (јесте). А односно школе ми смо у преговорима за зграду (добро) Односно других захтева да ли да се пређе на дневни ред? (тако је).

Састанак је закључен.

(Трајао је до 9 сати у вече).

Држан 9. Септем. 1891. године у Београду.

Почетак у 6 часова по подне

Председавао председник општине Милован Р. Маринковић.

Председник. Пошто има довољни број одборника за решавање — отварам одборску седницу.

Изволте саслушати записнице од прошлог састанка. (Секретар прочита)

Има ли ко шта да примети?

Раденко Драговић. Тамо гди се говори о дрвима за општину решено је да се дрва мешају и да се траже боље цене. Сем тога решено је, да председник упита г. министра привреде, може ли дати дрва државна за општину.

Председник. Доиста је тако решено и у томе ће се учинити исправа, да се дрва мешана узму.

Димитрије Најденовић. Казано је да се узму три сорте, али је казано да се узму и цене и према томе узме извесна количина дрва; а није решено да се одобри лицитација.

Председник. Прво су промењени услови и да се понуде лицитанти да пристају на промену услова. Ја сам вам саопштио већ да је Ђеловић пристао на промену, а сад вам могу казати да Ђуковић није пристао Он је нудио само растова дрва. Понудио је цену 27 динара.

Прошле године дао је дрва за 20-90 дин. а сад за 27 дин.

Лука Ђеловић понудио је само букова и растова. Питао сам вас хоћете ли да мешамо букова са растовим и ви сте то одбили. Сад молим вас да свршимо са записником.

Милутин Марковић. Поред онога што је у записнику казано односно чувања топчидерског брда, треба додати и то, да се сва та имања сматрају за земљоделска добра. (Усваја се)

Председник. Има ли још ко шта да примети? (Нема) Дакле усвојен је записник

Соломон Азријел. Ја сам одређен да водим надзор прављења калдрме у улици „топличин венац“ — и водећи надзор имам да јавим одбору, да предузимач који је узео да одкопа земљу и носи, ради само са двоја кола и због тога не може да се ради брзо калдрма. С тога би молио да председник позове тога предузимача да брже ради.

Председник. Истина је то, да ношење земље иде споро, али томе је тешко помоћи с тога, јер велики део кочијаша употребљен је на ношење цеви за водовод. У осталом ја се бринем да се у томе помогнемо и на питање пеких из Пирота, могу ли добити рада, казао сам да могу и по томе надам се да ће доћи један број који ће те послове радити.

Коста Главинић. Нека ми не замери г. Соломон. Овакве ствари требало је председнику самом саопштити, а не овде у одбору те да се и око тога дангуби.

А г. Председнику имам да приметим то, да не би требало, да он набавља раднике предузимачу, те да му на тај начин даје право на неко извинење. Истина лепо је то што се г. председник брине о брзом раду набављајући радну снагу, али то може да буде само онда кад општина ради сама у својој режији. Дакле молио би да се то у будуће не чини,

Председник. Дозволте ми да објасним ствар. Ја се бојим ружнога времена те нећемо моћи свршити започете послове, па сам преко неких познаника казао на питање њихово да ли ће овде имати рада, да ће имати. Дакле нисам радио нарочито за предузимача, него ради свршавања посла. (Одобравање)

Сад молим вас да пређемо на решавање хитних ствари.

Као што знате решено је да се вишњички пут доведе у ред, па је држана лицитација за одкопавање и насипање земље За одкопавање остала је лицитација на Димитрија Милошевића за 83 и по паре од кубног метра а за насипање на Петра Вељковића да 53 п. од кубног метра. По предрачуна ове су лицитације испод предрачуна Лицитанти за овај посао били су сем горњих и Тришић.

Коста Главинић. Ја не разумем како је подељено одкопавање засебно а насипање засебно. Молио би да видим шта је то урађено. Колика је дужина.

Председник. Направљен је план од тога Има једно брдо да се скине а има и толико да се попуни.

Одкопавање земље износи 1300 кубних метара. На вишњичком друму насипање 200 куб. метара.

Мата Јовановић. Требало би свагда кад се решава о тим лицитацијама, да је овде и инжињер те да у случају потребе да обавештења.

Председник. Што сад није инжињер овде то је с тога, што сам му ја дао осуетво два дана. Но ипак ја сам тражио од њега обавештења и он је казо, да је овако послове поделио: да се прво нивелише до 25-ог а други посао калдрмисање, грађење макадама та се засебно сврши. Он налази да ће се тако брже посао свршити.

Коста Главинић. И ако сам техничар ипак то за мене није сасвим јасно. Ја не разумем да се копа на једном друму и да

се насипа на истом друму, па ипак да се две разне лицитације држе.

Разуме се да треба прво нивелисати и одредити рок за довршење тога посла али треба тај рок и одржати, па тек онда да се приступи калдрмисању.

Али не би желео да се то нивелисање врши као што је вршено у кнез Милошевој улици, гди се насипала земља, па се после та иста земљи откопавала. Такав рад не могу да одобрим. Кад се нивелише, треба одмах побити коље, а не као што је у кнез Милошевој улици рађено.

Из акта не видим да је казано, одакле ће се земља откопавати.

Председник. Услове је правио г. Смедеревац, а предрачун г. Славнић

Коста Главинић. Пут је врло важан и нуждан, а није велики. Хиљаду кубних метара по 80 п. дин. чини 800 дин. Треба одобрити лицитацију.

Председник. Кад гледамо на предрачун види се, да је цена испод предрачуна, али овај предузимач Петко такође је предузимач и на другим местима. Он је само калдрмија. Знам да је правио калдрму предрачуна полицијом, али како ће овај посао радити не знам. Лицитант је и Тришић који врло добро свршава ове послове а између Петка и њега је врло мала разлика у цени са пола п. дакле остала је за једну ситницу на Петка а овде је главно не цена, колико ће пре посао свршити. С тога би молио да размислите ако би могли примити ову Тришића понуду.

Коста Главинић. Ја држим да ће тај Петко извршити овај посао, само треба мало бољи надзор водити.

Филип Васиљевић. Ја би молио да се уступи ономе, који има сву спрему за тај посао.

Председник. Одобрава ли одбор ову лицитацију? (Одобрава)

Сад молим вас чујте другу лицитацију за оправку трговачког суда.

Ја сам вам једном саопштио, како је ово питање упућено општини да изврши оправку по предрачуну који је министар грађевине направио. Ја сам то по вашој одлуци одбио да министарство изврши, па ако општина буде дужна платити исто да ће платити свој део, а остало подунавски округ. Међу тим г. министар грађевине упутио је један акт суду и у том акту он наводи као побуду и као најбољи разлог да то треба општина да изврши (чита писмо).

Дакле кад он овде у неколико признаје да је то зграда општинска онда сам ја одмах држао лицитацију и та лицитација остала је на Васиљка Дамјановића за 5,575 дин. а то је испод предрачуна.

Нисам се даље на томе задржао. Ја сам прочитао у званичним новинама како управа вар. Београда издаје дућане а тој згради, под кирију, па сам написао писмо г. министру унут. дела и управи вар Београда да је то имање општине београдске и подунавског округа и тражио да они не могу те дућане давати под кирију него да то припада општини и округу и ако би издали да траже у томе и наш приставак.

На ово још нисам добио одговор.

Према томе ја вас молим да одобрите лицитацију, како би се оправка извршила што пре.

Јоца Тадић. Господо. Ово је питање доста важно нарочито што ово није мала

сума, која се за оправку издати мора. Ми треба на првом месту да расчистимо то питање: је ли то наша својина или државна јер ако држава има тапију, онда како ни да трошимо на оправку. С тога ја не би ово извршио док не добијемо црно на бело, да је то општинско имање.

Председник. Ради објаснења молим. Ово што вели г. Тадић могло би бити, кад ми не би били дужни, али по закону смо дужни онако исто као и за варошки суд. Сад је ово друго питање и држим да ми можемо решити оправку, јер нам се признаје као својина, а држим извесно да ће се то питање расправити у нашу корист, ко што и са осталим зградама по Србији.

Јоца Тадић. Ако сам вас разумео, ви рекосте да је општина обавезана законом да тај суд издржава. да плаћа кирију. Ако тако стоји, онда је друга ствар. Али мени се чини да тако неће бити, јер досад није плаћана кирија, јер суд трговачки није само за варош Београд и округ подунавски, него је за целу земљу. (Чује се Није)

Председник. Да вам прочитам прво писмо. (Чита) Дакле видите, да се позива на закон.

Мата Јовановић. И ја би се сложио са г. Тадићем, да се ово питање претходно расчисти те да се зна је ли ова зграда наша, па ако смо дужни да оправљамо, да оправљамо, а ако се мисли да је само тај део наш гди је суд, а дућани да нису, онда бар да не оправљамо дућане.

Председник. Ово не иде једно без друго Ви знате, да је то једна зграда. Кад се каже у закону да прелази у својину и на расположењу општ. суда онда се то не раздваја него иду у цело.

Соломон Азријел. Ја мислим да ми само суд оправимо а не и дућане

Коста Главинић. Да ми оправљамо и горе и доле, а они да примају кирију, то не може да буде. Здање мора да оправу неко, јер је оно сад у таквом стању, да служи на поругу престоници. Нужници су у најцрњем стању. Требало би видети тај предрачун, шта је то што се сад има да оправу, јер за толику цифру може се направити цела кућа.

Филип Васиљевић. Ја би оправу само горњи бој, а доњи гди су дућани то би оставио док се ова ствар не расчисти.

Никола Р. Поповић. Према ономе што је г. министар грађевина у свом писму изнео на основу једног члана законског наређења те да београдска општина издржи половину тога суда, и према томе што је председништво јавило министру унут. дела и управи в. Београда, — ја не знам, што се сад неким одборницима не допада овакав председников уредан поступак. Зашто сад да не одобримо оправку а доцније видимо, шта ће управа в. Београда одговорити.

Ако Управа в. Београда одговори противно закону, онда се општина може да позове на писмо г. Министра грађевина.

Примањем оправке целе зграде ми у исто време примамо у својину и целу зграду и тада ће се решити питање и о дућанима па ће општина имати вајде за све.

С тога мислим, да не треба толико да дангубимо кад је цела процедура прешла односно те зграде, него да одобримо лицитацију и да пређемо да даља рад.

Јоца Тадић. Г. Никола каже, да је ова зграда по министровом решењу наша својина То апсолутно не може се тако разумети,

То министар не каже, него вели да смо дужни оправити за то што се служимо. Дакле кад тако стоји, онда ја мислим да смо ми дужни да оправимо само оно што заузима суд.

Милутин Марковић. Овде је г. министар изнео ту побуду да се оправу суд. Тај суд београдски и округа београдског. То је јасна ствар, и према овом акту министровом којим се нама признаје својина можемо одобрити лицитацију, ако она иначе одговара захтевима. Међу тим то питање, да ли је наша својина решиће се доцније.

На случај, да се реши да ми немамо права, онда ћемо пребити рачун за рачун пошто ми имамо права на ову варошку кућу.

Суд треба да се оправу, док има времена, а сад само да оценимо да ли је лицитација скупа или није, па да одобримо или не одобримо.

Што се тиче осталог нама остаје да решимо да се образује једна комисија па да то питање о својини проучи и одбору реферире.

Мата Јовановић. Господо. Нужно би било да се та ствар са законског гледишта проучи. Ја сам видио и ствар ми та изгледа неодређена за вар. Београд. Слушајте шта каже закон. (чита)

Дакле нека то комисија проучи и на надлежном месту поврне и у ред доведе. А што се тиче лицитације да је одобримо.

Коста Главинић. Ја нећу о томе више да говорим. За мене је та ствар сложена. Но овде је питање, хоћемо ли да оправимо или нећемо. По моме мишљењу морамо. Што се тиче предрачуна мора се сматрати као добар пошто је у министарству грађевн. а пошто је лицитација испод предрачуна, то да је одобримо.

Никола Р. Поповић. Код оваког очитог и јасног законског наређења ја не знам, па што нам комисија.

Председник. Одобрава ли одбор лицитацију? (Одобрава)

Бока Новаковић. Кад смо овако решили да се учини оправка ја сам мишљења тога да општина никако друкче не уради, него да тражи кирију и да сама издаје под кирију. (Тако је)

Председник. Сад чујте другу лицитацију односно 12 свињских и 7 говеђих месарница на великој пијаци. (Секретар прочита.)

Никола Р. Поповић. Ја би питао нешто по овој ствари.

Истина згодна је ствар о овим дућанима, јер дају приход општини 7000 динара више него у прошлој години.

Но општина даје под кирију само плацеде а дућане сами да подижу.

Да ли је прописана мустра, како треба да подижу те дућане. Има случаја да узму скупо плац, а подижу дућане како не сме бити.

Ако су ових 7000 динара дошли да буду гори дућани онда би ја тих 7 хиљада динара прегорело за љубав бољих дућана.

Председник. Те кућице праве се по одобрењу општ. суда. Општ. инжињер прописује како ће се направити и досад ниједан није направио баз одобрења.

Никола Р. Поповић. Онда је добро.

Председник. Усваја ли одбор ову лицитацију? (Усваја)

На лицитацију за вађење песка на Са-

ви и Дунаву није био ни један лицитант Одредиће се друга. (Усваја се)

Чујте лицитацију за набавку 180 хиљ. кила сена. (секретар прочита)
Усваја ли одбор? (Усваја)

Чујте лицитацију за набавку 30 хиљ. кила сламе. (Секретар прочита)
Усваја ли одбор? (Усваја).

Чујте лицитацију за набавку 45 хиљ. кила гаса. (Секретар прочита)

Филип Васиљевић. Ја мислим да је боље овај гас узети непосредно од Гагарина.

Димитрије Најдановић. Добро је ово што каже г. Филип, али је прадрузимач ситуацији.

Председник. Ја сам питао нарочитим писмом заступника Гагариновог и добио сам одговор да није вољан да ради са општинском с тога што неће да смета овдашњим трговцима.

Јоца Тадић. Лицитацију треба одобрити само под овим условима, да га ослободимо од плаћање трошарине и онда ресто да му платимо (Чује се. То не ваља)

Коста Главинић. Боље је да се ни један од трошарине не ослобођава.

Председник. Усваја ли одбор лицитацију? (Усваја)

Чујте лицитацију за 26 хиљ. кила зоби (Секретар прочита)

Филип Васиљевић. Та је лицитација скупа јер се зоб набавља на пијаци по 10 и по до 11 дин.

Раденко Драгојевић. Кад се узме цена и сравни скрам данашње пијачне цене 11 до 13 динара и ако буде зоб као што треба, онда није скупо и с тога сам да се лицитација одобри.

Филип Васиљевић. Ја вам тврдим да је зоб на пијаци сада 20 ипо динара.

Раденко Драгојевић. Добро. Кад тако тврдите онда за што ви недођосте на лицитацију? (Чује се: да се држи друга лицитација)

Председник. Усваја ли одбор да се држи друга лицитација? (Усваја)

Добро. Сад чујте лицитацију за набавку 23 хиљаде кила јечма. (Секретар прочита).

Усваја ли одбор ову лицитацију? (Чује се: да се одреди друга)

Усваја ли одбор да буде друга лицитација? (Усваја)

Сад да говоримо о дрвима.

Ја сам вам напоменуо, да је лицитација остала на Луку, споменуо сам да су услови измењени и сад је остао само лицитант Лука Беловић.

У прошлој седници ви сте решили да се узму растова и букова дрва. Сад молим вас да решимо ово питање.

Димитрије Најдановић. Ја сам куповао по 25—26 динара метарски хват, а овај даје по 27 дин. Тоје скупо. (Чује се: а подвоз)

Филип Васиљевић. Ја сам да се узму букова и брестова дрва, па да се мешају.

Раденко Драговић. Брестова дрва нису никаква дрва. Букова дрва са брестовим не могу да се мешају. Цена јасенових дрва и бузових подједнака је, а у квалитету за гориво врло је мала разлика између њих
Што се тиче растових дрва 27 динара скупо је.

Коста Главинић. Она дрва која би се

могла мешати то су грабова и церова. Брестово дрво као што је и г. Раденко напоменуо, није никакво дрво. Држим да би са три на сто више утрошили брестових дрва него других.

С тога би ја био да се узму само букова дрва. (Тако је)

Председник. Усваја ли одбор да се узму само букова дрва? (Усваја)

Риста Петровић. Како је цена пшеници знатно спала и то на 17 и по до 18 дин. сто кила, предлажем да се цена хлебу смањи, на 22 пд.

Мијајло Јанковић. Ја не би спуштао цену хлебу, али би тражио да своју радњу држе у чистоти и да им се пропишу правила којих се држати морају, а не као што данас раде.

Председник. И прошли пут мислим говорио је о томе г. Раденко. Ја сам предузео корак, да се то регулише и правила се већ граде. То ради општински лекар на основу правила из 1884 г. која се у свему не могу употребити.

Ја се надам господо, да ће се односно овога за кратко време учинити шта се може, како ће се осигурати да се хлеб у чистоти ради.

Јад молим вас да решимо односно цене.

Димитрије Најдановић. Ја би спустио само са 2 п. јер су људи већином набавили брашна по скупљој цени.

Бока Новаковић. Ја би рад био да знам, која је цена била онда, кад смо повисили. (Чује се: 19. дин.)

Никола Р. Поповић. Ја ћу само да потсетим господу одборнике на ово. Како са $\frac{1}{2}$ динара свочи цена житиу одмах овде дођу лебари и поднесу жалбу и траже повисење таксе, а сад има неколико дана како је знатно пала цена пшеници, па се нико од њих не јавља да се цена спусти.

Кад смо повисили цену хлеба са 2. паре била је цена пшеници више од 17 динара. Сад морамо да будемо следствени и кад је цена спала, да и цену хлебу спустимо на 23. паре.

Ако овде неко хоће да чини некоме милост па штету грађанства, онда ћемо се ми знати управљати у другој прилици кад се повишица тражи.

Коста Главинић. Господо. Више пута се чуло овде, како не треба прописивати таксу хлебарима, него оставити слободу свима да месе хлеб и дозволити конкуренцију. Али то овде неможе да вреди с тога што је лебац потреба коју сваки мора да употреби, а нарочито сиромашна класа. С тога ми морако да цену хлеба одређујемо.

Кад је прошли пут била цена брашну 23. дин. повисили смо цену хлебу на 27. пара дин. Данас је 17.60—17.80. дин. па рецимо и 18 динара и према овакој цени брашну, треба спустити таксу на 22. п. дин. од киле.

Мата Јовановић. Хрђаво је овде казано да је цена брашну сада 17 дин. Није. Цена је пшеници 17 дин. а кад је оволика цена пшеници онда је цена брашну 21—22 динара сто кила.

Ја би био мишљења да у будуће буде такса хлебу 25. п. дин. кила.

Коста Главинић. Ја сам погрешно разумео, да је цена брашну 17 дин.

Колика је цена била онда кад смо подигли на 27 п.

Председник. Онда је цена брашну била 25—26 дин. Сад је $24\frac{1}{2}$ дин.

Коста Главинић. Па добро. Онда да оставимо на 25 п. дин.

Раденко Драгојевић. Односно оне напомене Најдановића, да су купили брашна по скупљој цени имам да кажем то, да фурције тако исто купе доста брашна и онда кад је цена јевтина, па чим скочи на пијаци вредност они добијају већу таксу и продају хлеб по скупљој цени и ако су купили по јевтиној. Дакле то бива једно за друго.

Јоца Тадић. Кад смо дигли таксу на 27 п. дин. онда је цена житиу била 20 дин. Сад је 18 дин. и сразмерно треба да се такса спусти на 25 п. дин.

Председник. Пошто има разних мишљења, то ћу да ставим на гласање.

Ко је за то, да се такса спусти на 25. п. дин. казаће „за“ а ко је за 23 п. казаће „против“. (Настаје гласање).

Гласало је 9, за пет против, а 2. нису ту. И тако такса је 25. п. дин. а има се рачунати од Среде 11. Септембра.

Сад има још неколико хитних питања да се расправе.

Ви сте пређе овластили председника да ради склапања рачуна узме или нове рачуноиспитаче или оне исте који су већ радили, и да с њима утврди награду за склапање рачуна, и о утворјеној награди да извести одбор, а награда да се исплати из партије за непредвођене трошкове.

По овој одлуци одборској ја сам узео оне исте рачуноиспитаче и погодио с њима да све сврше за 600 дин, и да спреме за главну контролу,

Сматрам за дужност, да вас о овоме известим.

Мата Јовановић. Да ли сте с њима уговорили, да они буду дужни одговорити главној контроли и на приметбе ако би какве биле, за ту цену. Јер ако то нисте, онда ће бити друга ствар, па ће тражити нову награду.

Председник. Ја имам овде писмено, у писмену је стављено овако. (чита) Дакле ја сматрам да све сврше.

Мата Јовановић. Они су рецимо сад свршили и предали контроли, али је сад у питању шта ће бити ако контрола учини какве приметбе на те рачуне, ко ће да одговори. То треба знати, јер је нужно да се они обвезу да рачуне уредно склопе и по потреби објасне ако то контрола захтевала буде.

Председник. Они имају да склопе рачуне, а одговорити на приметбе није тешко, и то држим да треба да одговара општински суд. јер ко зна кад ће контрола прегледати те рачуне. Може да прође 10 год. и они догле да помру.

Бока Новаковић. Најважнији је посао склапање рачуна, а кад се склопе, онда је лако дати приметбе. По томе држим да неће бити потребно, да се ти исти људи позивају доцније да дају приметбе главној контроли. То је други посао и ако хоћете и то затражите од њих, разуме се да они имају право да траже особену награду.

Никола Р. Поповић. Као год што је општински суд био дужан пре 5. година да

точно сврши своју дужност, тако је исто и садањи дужан. Али пошто је онај оставио несвршене рачуне тако може и овај да остави.

На основу тога разлога, сигурнији је предлог г. Матин да ти људи буду дужни да одговоре и на приметбе, јер су то њихови рачуни, који су њима најпознатији.

Ти ранији рачуни и ово што сад склапају ти рачуноиспитачи за општински садањи суд су шпанска села. За то треба г. Матин предлог усвојити.

Председник. Дозволите ми да одбијем овај прекор да су за садањи општински суд ти рачуни као шпанска села. То нестоји. Сматрам да је само дужност сваког одборника, да каже да се што сврши ако није учињено. И ја од моје стране кажем, да је учињено све што треба по дужности, учинити.

Има још несвршених послова од стране одбора и жао ми је што то морам да исказем. Ја сам склопио рачуне за прво и друго тромесече, сад ћу и треће свршити а одбор од своје стране још није прегледао.

Молим вас да не предавате на друге ствари и на предмете, које су нежне природе. Ја вам саопштавам да сам извршио оно, што сте ми ви наложили, погодио сам рачуноиспитаче и кажем вам цифру за коју сам погодио.

Никола Р. Поповић. Ви ме г. председниче нисте разумели. Ја сам казао да данашњи персенал доиста незна ништа о оним рачунима, који су вођени пре 5. година. Част и поштовање за данашње рачуне, а за рачуне од 5—6 година да данашњи оп. суд зна колико и за шпанска села то је факт и од тога и сада не бегам, и велим, да је предлог г. Матин уместан.

Председник. О томе предлогу г. Матин сад је доцкан да се уноси, пошто је погодба свршена. Но ако желите да се унесе и то могу да чиним с њима преговоре.

Мата Јовановић. Мој је говор био само једна напомена, а није био предлог, а то сам напоменуо с тога, што сам видео једну селску општину, гди по 5 пута моли министра да дозволи једном чиновнику одговор на приметбе, главне контроле по рачунима, које је он склопио. Ја се надам да ће ови рачуни за годину две бити пред контролом на прегледу.

Ова напомена има ће свој добар значај што ће мо тим рачуноиспитачима дати на знање, да озбиљније узму у рад те рачуне, јер они и одговарију за свој рад. Сад пошто видим да је ствар свршена, то узимам реч натраг.

Бока Новаковић. Ми кад говоримо о рачунима не треба да замишљамо што друго. Кад контрола тражи одговор на неку позицију рачуна онда није тешко дати одговора и објаснења.

Друга је ствар ако су рачуни хрђаво склопљени. У том случају можемо тражити накнаду од рачуноиспитача за хрђав рад.

Коста Главинић. Ја би имао две молбе односно ове ствари. Прво да примимо ово вако је погођено, а друго да ми председник каже: да ли повереништво прегледа тромесечне рачуне, јер чл. 39 прописује казну ако то није свршено на време.

Председник. Има један преглед, али на истом нису сви чланови потписани.

Молим вас да узмете к знању ово што сам вам саопштио односно рачуноиспитача (добро).

Да пођемо једном даље.

Сад је понова дошао један акт општ. суду од војне власти, којим се тражи исплата једног дела кола који се тражи на име коморе од општине.

Ви знате, да је ово у једној седници изношено на решење, па је одбор казао, да изнесе у другој седници.

Према томе ја ово сад износим.

Овде се тражи од општине набавка кола и општина је одговорила да они сами сврше набавку, а они опет сада траже.

Коста Главинић. Има ли право општина да се од тога одбрани.

Председник. По закону о снабдевању војске свака је општина дужна да има у приправности извесан број кола. С тога пам је и стављено у дужност да набавимо. На општину београдску пада 227 кола.

Филип Васиљевић. Овде се каже да нам пошљу један модел каква треба да су. Но ја чујем да су та кола врло скупа. Боље је да ми сами правимо. С тога да нам даду модел па да правимо.

Коста Главинић. За мене ово није довољно јасно. Ја видим да су у месецу фебруару тражили кола, а сад траже извесну суму новаца. За мене изгледа, да они, који су требали да се на време брину о извршењу овога, ни су се бринули, јер сад општина кад је притегнула то изврши треба да потроши најмање 50 хиљ. динара на ту цел, а бога ми не знам одакле би ми то могли толико платити.

Милутин Марковић. Нека председништво ту ствар проучи и нама поднесе извештај.

Председник. За што се ово питање сад износи с тога је, што је остављен рок извршењу за половину до краја Августа, а остало доцније идуће године, па сад још се наређује да се учини прирез на грађане да ово изврши. Ово је заиста велика сума.

Филип Васиљевић. Нећемо дозволити да нам други прави кола.

Коста Главинић. Мени се чини да је овај говор Филипов излишан, јер општина каже да ће само платити, а држава нека прави.

Председник. Усвајате ли да се ово остави на проучење председништва па да поднесе извештај одбору? (Усвајамо.)

Молим вас издали смо 150 дин. чиновницима општинским из партије на непредвођене трошкове, да иду у Крагујевац. Одобравали одбор овај издатак? (Одобрава.)

Ви знате, да је у Душановој улици на сметњи питање око цркве. Да би се то питање једанпут довели у ред молим вас да донесете решење да се црква гради.

Никола Р. Поповић. Има једно одборско решење, гди се каже: „по могућству општина ће направити цркву у року од 3. године. То је решење одштампано и у општинским новинама. (Чује се: доцкан је. Скоро је десет сахати).

Председник. Сад је доцкан доцкан.

Састанак је закључен.

Овај је састанак трајао до 10 сахати по подне.

Држан 16. Септ. 1891. год.

Почетак у 6 и по часова по подне. председавао председник Милов. Р. Маринковић.

Председник. Молим вас да чујете про-

токол прошлог састанка. (Секретар прочита прима се).

Председник. Кад је одбор одобрио лиферирацију дрва за општину Луки Ђеловићу, онда није одредио комисију која ће да прима дрва него је само оставио да суд распореди где ће и колика количина да се размести. Сада пак треба да се одреде лица која ће донесена дрва од стране лиферанта да прегледају и примају.

(Одређују се: Раденко Драговић, Риста Пуљевић и Коста Б. Мијаиловић — поред званичника и учитеља које суд одреди).

Сад чујте даље.

Секретар: чита протокол држане лицитације о заграђивању топциске пијаце филаретама на исти начин како је ограђено и на великој пијаци.

Дим. Најдановић. За шта се хоће ова ограда? Да ли да кола не пролазе тамо или за што друго?

Председник. Одбор је решио да се огради — како, то није речено. И комисија састављена из инжињера и др. дала је мњење да овако треба да се огради.

Мата Јовановић. Ја се сећам да је то било ограђено дирекцима и жицом па је све а нестало. Филаретице ове могу послужити згодно за огрев сиротиње и ништа више. Са тога ако се хоће што боље и трајније, треба да се тарабом огради тај простор. (одобравање и неодобравање).

К. Б. Мијаиловић. И ја мислим да треба добро да се огради те да се тамо слаже општински песак, камен итд. У осталом бојазни да ће се, красти ограда, нема места јер је онде општински кантар и кантарџија би вршио надзор.

Раденко Драговић. Требало би пре свега знати каква ће ограда. И она од тарабе не би била скупља од ове каква је на вел. пијаци.

Дим. Најдановић. Да би се могли решити какву ограду, треба да знамо за што ће нам она. Јер према томе морамо је градити: тврђу, већу, чешћу, или нижу и ређу.

Бока Николић. Боље да остану филарете.

Председник. Дакле на чему да останемо.

Адолф Шток. Нека буду филарете од 4. шума а дирекци од растовог дрвета, и онда ће бити добро. То неће се лако развалити.

Дим. Најдановић. Ја мислим да је најбоље да буде као на ђумруку и то ће бити јевтиније.

Раденко Драгојевић. То што тражи г. Најдановић то је баш скупо, јер је тамо све растовина, а то је дрво истина добро али и доста скупо.

Никола Р. Поповић. Сви они који траже да се одбаци ова лицитација и сви они који траже да се другаче изрази та ограда на топциској пијаци, неизнесе разлоге за што не ваља. Ја не ћу да кажем, да је главна цел била, што је одбор донео закључак да се постави ограда у томе, да се то место одржи у чистоти. На томе месту нема шта општини да се украде, те да се мора бог зна како затварати. Па кад је то цел одбору била онда на што тражити коју хиљаду више, кад је добро и ово што је наредио г. инжињер. С тога сам мишљења да се усвоји она

ограда коју је предложило инжињерско одељење.

Мата Јовановић. Мени се чини, да г. Никола није чуо, да сам ја мало час говорио, да је то место било заграђено, па су сељаци однели. И ово ће тако исто учинити. Ја сам мишљења или да се ограда како треба или да напустимо па како буде.

Коста Б. Мијаиловић. За што да се ограда разнесе. То не може бити, јер ту је кантарџија па ће чувати. Пре је могло то бити, јер нисмо имали на том крају кантарџију а сад како је онде општински кантар може се сасвим очувати.

Председник. Ја видим да овде нема другог излаза, него да изнесем на гласање ово што је предложило инжињерско одељење, па ако то пропадне, онда ћу износити друге предлоге.

Ко је за то, да се усвоји предлог инжињерског грађевинског одељења, тај нека гласа „за“ а ко није нека гласа „против“.

Дакле 9 су гласали за, 7 против а двојица се уздржали од гласања и тако усвојено је по предлогу инжињерском да се огради тарабом.

Соломон Азријел. Господо ја имам да изнесем одбору једну важну ствар. Та је у овоме: мене је позвао управник трошарине приватно да одем код њега, те да сврши неки рачун са Мијајлом Јовичићем винарским трговцем. Ја сам отишао. Мијајло је износио свој рачун, а ја сам прегледао књиге шта је увезено вина, а шта извезено и изашло је да има да се прими свега трошарине 6665 25 динара.

Сад Јовичић износи две признанице да је платио, а у књигама ја нисам нигде видео да су те две суме по признаницама заведене. Питао сам управника трошарине и он ми је нешто објашњавао, али то није јасно и ја тражим сада као одборник да се одреди комисија која ће то прегледати и одбору извештај поднети.

Јоца Тадић. Ја би предложио, да се ова ствар упуту ојој истој комисији, која је већ једном одређена по предметима трошаринским и која је и радила на томе.

Председник. Пристаје ли одбор да се ово упуту истој комисији? (Пристаје).

Мата Јовановић. Мало пре се гласало да ли се усваја мишљење грађевинског одељења, а међутим на решавању је изнета лицитација. Дакле о лицитацији није ништа решено.

Председник. Врло добро сте приметили. Онде је изнета цена. По предрачуну цена је 3:60 од метра а лицитација је 3:20 п. Дакле испод предрачуна. Усваја ли одбор лицитацију.

Мата Јовановић. Ја налазим да је скупа. Г. Инжињер треба увек да је овде, кад има да се решавају лицитације, пошто је нужно кад што његово објашњење.

Димитрије Најдановић. Може бити да је мало скупља или да није. Али да би се постигла цел која се хоће, треба одобрити лицитацију.

Андра Одовић. Ја сам чуо од г. Штока, да није скупо, ако су даске рендисане и фарбане.

Председник. Рендисане стоји у предрачуну али фарбане не. Сад како велите за цену?

Никола Р. Поповић. Ја мислим да се у условима дода и да обоји тарабу, па

ако на то лицитант пристане, онда да се лицитација одобри, а у противном да се држи друга лицитација.

Председник. Усваја ли се овако? (Усваја). Добро.

По закону општинском у месецу Септембру и Октобру општински суд дужан је да спреми буџет за ову годину. Да би тај посао могао да се уради треба и одбор да одреди из своје средине комисију, која ће са судом и председником буџет претрести и пред одбор на решење изнети. Ја вас молим да изберете чланове за ту комисију. (Чује се: нека буде мањска комисија).

Раденко Драгојевић. Ја мислим да је тој комисији задатак да претресе буџет и све установе које постоје па да она оцени, да ли су исте потребне и које нису да се избаце, а које треба да се уведу.

Јоца Тадић. Ја мислим најбоље ће бити да се повери мањској комисији, којој су ти послови познати. (Чује се; Тако је).

М. Велизарић. Нема разлога предлогу да остану стари чланови буџетске комисије. Ми смо прошле године пројект толико претресали и Тадић га је толико критиковао, да га он зна боље него они који су га градили. Са тога ваља оставити у комисији лица која су сад избрата.

Председник. Сваке године има нови и нови послова и установа које треба уводити. О тим пословима треба да се мисли: који треба да се прошири, који сузи или изостави, која установка да се уреди, прошири, реформише итд. Према томе потребно је сваке године образовати комисију за оцену овога. И сад кад би смо се вратили на стару комисију, питање је да ли би смо имали све чланове.

С тога вас молим да ви предложите лица која ће тај посао да изврше.

(Соломон Азријел кандидује: Ник. Р. Поповић, Јов. Тадић, Милутин Марковић, Мата Јовановић, Раденко Драговић, (чује се: и Соломон — прима се), и Марко Велизарић. Примају се сви сем Раденка, кога, по његовој молби, замењује А. Одавић).

Молим да чујете молбе за уверења. (Секретар чита. Види у протоколу од данашњег за које се траже уверења и шта је решено).

Сад имамо да изберемо комисију по уговору за електрично осветљење и комисију по уговору за трамвај, пошто предузимач мисли да тај посао у скоро отпочне. Он је дужан да нам поднесе план свих радова на оцену и одобрење, а то треба да се брзо сврши.

По чл. 4. и 67. уговора за осветљење, треба изабрати 5 чланова од којих су 3 стална члана а 2 заменика. За трамвај није одређен број чланова.

А. Одавић. Хоће ли се да одреди једна комисија за једно а друга за друго. (Хоће).

Мата Јовановић. Ја не бих био за то да се једна комисија одређује за оба посла јер за електрично осветљење требају људи друге спреме а за трамвај друге. За електрично осветљење треба не инжињера већ људи који се разуму у електро-техници, а за трамвај треба инжињера. Према тој потреби треба и комисије одредити.

А. Одавић. Ја кад сам оно питао отио хоће ли бити две комисије или једна, нисам то чинио с тога што сам за једну коми-

сију; на против, и ја сам као и г. Мата мишљења да их треба одредити две због специјалних задатака које оне имају.

Председник. Молим кандидујте лица! (Кандидују се и примају у комисији за осветљење: проф. г. Бока Станојевић, Др. М. Леко, К. Главинић, Милан Капетановић и Милутин Марковић, и то за сталне чланове, Станојевић, Капетановић и М. Марковић а Др. Леко и Главинић за заменике).

Да буду у комисији за трамвај: Чађевић, М. Јовановић, Миша Николић, Шток и Мијаило Цветковић — одустаде г. Раденко Драговић услед навода да већина кандидата није дуже времена на послу у Београду а треба да су ту сад и доцније).

Мата Јовановић. Господо, мислим да је још у одбору г. Миливоје Јосимовић и он би веома као стручан погодан био за комисију трамвајску. Молим вас да пристанете да се он избере место мене; ја му моје место драговољно уступавам.

Председник. То би се ако одбор хоће, могло примити јер он је ту стално као професор велике школе.

А. Одавић. И ако је ствар као свршена, ја ипак мислим да би било добро кад би се г. Чађевић изабрао за трамвајску комисију и то за заменика. Могао би доћи, на прилику место г. Штока. (Врло добро).

Председник. Дакле у комисији за трамвај била би ова лица: стални чланови: Капетановић, Главинић, Бока Новаковић, заменици: Чађевић и Мата Јовановић (чује се: да узмемо и шестог, Миливоја Јосимовића).

Јесте ли вољни, господо, да буде три члана и 3 заменика? (Јесмо, нисмо).

Ммта Јовановић. Ја чујем да се помињу три стална члана и 3 заменика. Господо, при разматрању плана за трамвај ја не би био мишљења да могу решавати по тројица него да ради цела комисија јер је ствар веома важна. По овоме како се дели комисија у сталне чланове и заменике, изгледа да се могу и с тројицом решавати овако важна питања а ја не бих то желио.

Председник. У уговору о трамвају не каже се као у ономе о електричном осветљењу колики ће бити број чланова и ми можемо одредити тих 6 без замењеника ако тако хоћете (врло добро).

Хоћете ли да буду 5 или 6 чланова у тој комисији (чује се: 5, 6, 7.).

Кад неможете да се сложите, онда ћу ставити питање на гласање.

Ко је за 5 нека гласа „за“ а ко је за 7. нека гласа „против“.

Дакле 14 за, 5 против. И тако усвојено је да буду 5 чланова у комисији трамвајској.

Сад да изберемо порески одбор.

Пореско одељење јавило је да треба да се избере нов порески одбор и ви сте овластили председништво да се оно са општ. судом договори о лицима која треба да буду чланови овога пореског одбора.

Ја сам свде извео лица која су прошле године била, а побројао и лица, која треба да буду ове године. Чланова треба 18. По томе долази на сваки квартал по 3 лица и то лица, која у свом кварту познају људе и њихово стање.

Ако желите могу вам прочитати имена, која су прошле године била (чита).

Ми смо се споразумели да за ову годину буду ова лица (чита).

Раденко Драговић. Најбоље ће бити да изберемо за сваки квартал. Ево ја предлажем за сваки квартал ова лица: Димитрија Ђирковића, Косту Б. Мијајловића и Аксентија Тодоровића.

Председник. Усваја ли одбор ова лица (усваја). Сад за квартал варошки:

Јоца Тадић, Андра Одавић и Давид Були. (Усваја се).

За дорћолски: Владислав Ђорђевић, Никола Кики трговци и Пестор Ристић рентијер. (Усваја се).

За квартал теразијски: Рака Миленковић, Петар Маринковић и Јован Ђурић апотекар. (Усваја се).

За квартал пакизулски: Јован Петковић, Мијајло М. Ђорђевић бакалин и Настас Крстић трговац. (Усваја се).

За квартал врачарски: Милош Бошковић лебар, Тоша Вилићевић и Груја Ивановић (Усваја се).

Великошколци они, који су добили преију, предали су општини свој рад те је општине у општинским новинама, а штампан је у књигама у 500 комада. То сам штампао за општинску потребу и платио из трошкова општинских, па ћемо те књиге дати књижевима на распродају.

Но та два великошколца обратили су се писмом на општину и моле да им извешан број екземплара ставимо на расположење, те да би могли најближим својим пријатељима учинити поклон од њиховога рада. Сматрам за дужност, да вас о овоме извештим да ви одобрите, да им се изда по 50 комада а и одборницима по један комад да се изда. (Чује се и аутору и стенографима) Добро. Усваја ли одбор? (Усваја).

Састанак је овај трајао до 9 часова у вече. —

Држан 20. Септ. 1891. године у Београду.

Почетак у 5¹/₂ часова по подне.

Председавао председник Милован Р. Маринковић.

Председник. Пошто има довољан број одборника за решавање, отвара одборску седницу.

Изволте саслушати записник прошлог састанка? (Секретар прочита).

Има ли ко да примети што на састав записника? (Нема) Дакле усвојен је.

Коста Главинић. Из записника видим да сам изабран у две комисије за члана. Молио би господу одборнике да воде рачуна о томе: да ја имам још много других комисија, па не могу да стигнем на све стране, с тога вас молим да изберете другог место мене.

Председник. Ово узимам к знању и изнећу на решење у другој седници. За садању седницу ја сам вам нарочито у позиву нагласио шта се има решавати и молим вас да овај посао свршимо. (врло добро).

Јован Станковић. Ја би вас молио г. председниче, да изнесете на решење мој предлог односно марвеног лекара.

Председник. Ви нисте били овде у седници кад сам ја о томе говорио. Та су акта код истражног судије на раду, јер се

то сматра као злоупотреба дужности, и припада у надлежност извиђања и следног судије.

Димитрије Најдановић. Ова је ствар више пута овде потрзана. Човек онај иде и говори како има неке тајне које се врше између доктора и контролора и он би све то открио, кад би га узели на саслушање. Држим да би га требало саслушати, јер од тога нећемо ништа изгубити, а може бити од користи.

Председник. Тај је човек изнео све у писму своме шта је имао. То је испитано и налази се пред истражним судијом, и као што сам казао, ми нисмо надлежни да извиђамо, да га отпустимо из службе пре извиђања може после да се брани да је већ казњен. Сад хоће ли одбор да се упушта у извиђај па чак и сведоке да испитује и сучава их, онда је то друга ствар.

Д. Најдановић. Ја мислим да је ова ствар врло важна јер је то приход од хиљаде динара.

Одбор треба да зна, шта се ради по општини и да ли доиста има злоупотребе или нема. Нетреба та ствар да остане на јалово. Ја хоћу да се тај човек саслуша.

Председник. Па лепо, ако хоћете да се уверите лично, дођите к мени па ћу вам дати акта па читајте, а да се одбор тиме занима, држим да нема смисла. Ако хоће и који други одборник да чита о томе акта ја могу дати сваком.

Јован Станковић. Кад толики људи говоре о тим његовим злоупотребама, ја не знам за што се то не да да се извиди.

Председник. Нисте били у седници па за то и незнате. Да сте били ви би чули. Немогу ја сваком понаособ да дајем овде објаснења шта је рађено у ранијим седницама.

Дим. Најдановић. Ја не знам за што се то не да извидити. Изгледа као да се он овде заштићује.

Председник. Молим вас да неговорите тако. Ја нисам дрводеља да скројим тога марвеног лекара.

Раденко Драговић. Ја мислим да је председник по овој ствари урадио сасвим правилно. Истражни судија расправиће ту ствар.

Бока Николић. Није господу одбор суд да решава и ове ствари. То је суцка ствар, а ми имамо преча посла. Председник је урадио од своје стране оно, што је требао. Неможе се истерати један чиновник из службе због сокачких разговора.

Дим. Најдановић. Па добро, нек иде како иде.

Председник. Није нек иде како иде, већ иде као што закон прописује и како мора бити. (Одобравање).

Молим вас да саслушате писмо водоводне управе. (Секретар прочита).

Бока Новаковић. Из овога писма види се да управа водоводна тражи да се пошаљу двојица ради прегледа материјала за водоводну комисију. Држим да би требало одредити и једног одборника поред њих двојице.

Председник. Ја ћу само да свратим пажњу одбора на ову ствар. Ми смо крајем месеца Августа потписали уговор са Куном. По уговору имамо дужност да комисија оде и види материјал за израду тих

машина. Сад ја немам ништа против предлога г. Новаковићевог.

Јоца Тадић. Ја мислим да нема потребе да иде ма ко од одборника, јер је то посао стручњака. По том писму иду само два стручњака, па више нико и нема посла, сем ако ћемо у залуд да трошимо паре Ја сам чак и зато, да иде само г. Жељесковић. Али кад стоји и тај разлог да иде и председник водоводне комисије ради проучавања зграда и манипулације водовода, а и то је нужно, нисам противан да њих двојица иду.

Коста Главинић. Господо. Г. Тадић напомену да би био чак и за то, да иде само г. Жељесковић. С тога ми дозволите да објасним мало ту ствар. Г. Жељесковић иде као машински инжењер ради стручног прегледа оног материјала који је спремљен за грађење машина а г. Стаменковић иде, да успут прикупи и проучи много што шта што је нужно за експлоатацију водовода. Иде дакле да се на већ извршеним водоводима упозна са начином експлоатације. Боље се зна кад се и види, него кад се само читају прописи на хартији.

Сем тога, ми морамо што пре уредити грађевински биро, јер видите да нам технички биро не може да савлада толике послове; а да би се то могло учинити како ваља, треба знати како је уређено у другим варошима.

С тога је нужно, да иде и председник комисије. А ако господу одборници желе да иде и један одборник, против тога немамо ништа.

Бока Новаковић. Г. Главинић је изнео разлоге са којих би требало одредити г. Жељесковића и председника водоводне комисије на овај пут, а ја мислим да би требало одредити и једнога члана одбора за то што би таква радња изгледала већма као радња самога одбора који овде мора имати учешћа.

К. Главинић. Господо, издатци који ће се учинити приликом овога пута веома су незнатни према користи коју општина може имати отуда, са тога о њима не треба ни водити рачуна. Комисија је предложила да се не опређује дијурна оволика или онолика, ндо да се признаду фактички утрошци. Ови људи живиће и трошити солидно; неће правити банкете, неће ићи на банкете те дакле и рачун ће им бити скроман.

На комисије од којих је се незнатна или никаква корист имала, потрошене су знатне суме па се и овде може утрошити што год, тим више што овде један посао износи 2 а други 3 милиона динара те која стотина динара на штудије и путовања не би била велики трошак.

Ник. Р. Поповић. Ја не бих узео реч да говорим да члан водоводне комисије г. Главинић није исказао побуде комисије са којих је она предложила да двојица путују по овоме послу на страну.

(Свршиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.